

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

A tagság akarata

Beszámoló közpénzügyi választói értekezletekről

A Magyar Posta szervezeti szétválását időben követve ez év első napjaiban a bizalmiak meg- és újrávalásztásával elindult az az egymásra épülő és egymást feltételező folyamat, melynek befejezése a Postások Szakszervezetének XIII. kongresszusa lesz. E folyamat egyik fontos szakaszáról — a középszintű választói értekezletekről — szeretnénk a tisztelt olvasók elé, a teljesség igénye nélkül egy gyorsfényképet tenni.

A Budapesti Postaigazgatóságnál

Az első középszintű választói értekezlet mindjárt nem várt izgalmakat okozott. A Budapesti Postaigazgatóság értekezletén a 70-es hivatal bizalmiküldötte ügyrendi módosításra tett javaslatot. Nevezetesen, hogy a bizalmi testület döntsön abban, hogy a választói értekezlet aluljon át jelölőgyűléssé. Az indoklásban szerepelt, hogy nem a megfelelő szintű testület indította el a választásokat a tsz területén. Az indoklás e része helytálló volt. Továbbá a jelölőbizottság munkáját etikai szempontból kifogásolta. A bizalmi testület 86 szavazásra jogosult tagja közül 69-en elvetették a javaslatot, 13-an mellett voltak, négyen tartózkodtak. Ezt követően a testület a tsz, valamint az szvb beszámolóját elfogadta.

A második napirendi pontnál, a választásnál szinte kitapintható volt a feszültség, amikor a Postások Szakszervezetének főtitkára ismertette, hogy az előző napon az igazgatóság hivatalos zárt borítékjában nevére címezve azonnali felbontásra jelzéssel tiltakozó ívet kapott az igazgatóság különböző hivatalaiból, valamint az igazgatósági törzs dolgozóinak egy csoportjától. A tiltakozás tartalma összecsengett az értekezlet elején felvetett ügyrendi javaslattal. A jelenlévők többsége elhatározta magát az olyan tiltakozó akcióktól — függetlenül annak tartalmától és céljától — amelyekben a vezető vagy akár az igazgatóhelyettes az íven az első aláír. Az igazgatóság vezetője saját álláspontjával — mely szerint nincs jelentősége, hogy egy gazdasági vezető egy tiltakozó íven hol ír alá — 60 percen belül szöges ellentétbe került, hogy etikailag kifogásolhatók az ilyen vezetői magatartások.

A választói értekezlet résztvevői közül többen kifejtették, miszerint ők azért jöttek el, hogy a testületekbe a tisztviselőket megválasszák. Mindez szabályosan meg is történt. Ennek alapján középszinten két-szintű testület jött létre: a szű-

kebb a titkárok tanácsa, a bővebb kiegészül még alapszervezeti küldöttekkel. A nagyobb testület a működési szabályzat alapján olyan kérdésekben foglalkozhat, mint például a kollektív szerződés, az igazgatóság bérfejlesztési elvei. A postaigazgatóság dolgozói érdekeltek az erős szakmai szakszervezetek létrejöttében és ezek szövetségében.

Szegeden

Nemzeti ünnepünk előnapján, március 14-én tartották a szegedi területen a középszintű értekezleteket.

A tsz megbízott titkára beszámolt a bizalmi testületnek az elmúlt időszakról. A testület a beszámolót elfogadta. Ezt követően külön-külön a postaigazgatóság és a távközlési igazgatóság középszintű szakszervezeti testülete alakul és egyben választói értekezletet tartott.

A postaigazgatóság partner szakszervezeti testülete az alapszervi titkárokból és kilenc olyan hivatal delegáltjából áll — 4—5. osztályú hivatalok — amelyeknél nincs alapszervezet.

Az értekezlet az alapszervezeti választások alapján megbeszélte, hogy minden szinten a szakszervezet lássa el továbbra is a dolgozók közösségét megillető jogok gyakorlását. Erdekelték a szakmai szakszervezetek és a Posta; Távközlési és Műsorszóró Szakszervezetek Szövetségének létrehozásában. A testület középszinten függetlenített titkár választott, s egy függetlenített munkatárs és egy főfoglalkozású ügyviteli munkatárs alkalmazása mellett foglaltak állást.

A távközlési igazgatóság partner szakszervezeti testülete, az alapszervezeti titkárok testülete zárt ülésén maguk közül választott ügyvezető titkár nem függetlenített státusban, munkaidő-kedvezményrel. A testület működési szabályzatát az elkövetkezendő időben a tagsággal megvitatják, és annak alapján alakítják ki. E folyamat részeként konzultálnak a szövetség kérdésében is. A Távközlési Dolgozók Szakmai Szakszervezetének létrehozásában érdekeltek. Az igazgatóság kinyilvánította abbéli szándékát, hogy kész a korrekt együttműködésre a partner szakszervezeti testülettel.

A HTI-ben

A Helyközi Távbeszélő Igazgatóságon március 20-án tartották a középszintű választói értekezletet. A középszintű szakszervezeti testület az alapszervezeti titkárokból, 5 fős intézőbizottságból áll. Középszinten

függetlenített titkár választottak, aki szintén tagja a testületnek az eddigi tsz-titkár személyében.

Az igazgatóság szakszervezeti tagságának döntése alapján továbbra is a szakszervezet érvényesíti azokat a jogokat, amelyek a dolgozók közösségét megilletik.

A tagság érdekelt a szakmai szakszervezet létrehozásában, és hangsúlyosan és döntő részben érdekelt a szövetség létrehozásában.

Debrecenben

A debreceni területen a középszintű választói értekezlet résztvevői március 23-án létrehozták a Debreceni Postaigazgatóság Szabad Szakszervezetének Tanácsát.

A testület tagjai: az alapszervezeti titkárok és az alapszervezetekből még egy fő. A kétszintű testületi forma másik alkotóeleme a szaktevékenységre alapozott képviselői rendszer alapján létrejött intézőbizottság. A bizottságban fenntartott státusa van a most szerveződő kézbesítőtagozatnak.

A debreceni postaigazgatóság szakszervezeti tagsága érdekelte a szakmai szakszervezet és a szövetség létrehozásában, valamint a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetségében a tagság megerősítésében.

A választói értekezlet az eddigi tsz-titkár választotta meg függetlenített titkárnak, és egyidejűleg mindkét testületbe.

A Debreceni Távközlési Igazgatóság középszintű szakszervezeti testülete szintén kétszintű. Az egyik szint az alapszervezeti titkárokból és a létszámarányos delegáltakból áll; az intézőbizottság paritásos elven áll össze.

A BUVIG-nál

A Budapestvidéki Posta- és Távközlési Igazgatóság középszintű választói értekezletét március 27-én tartották. A postaigazgatóság szakszervezeti partner testülete a titkárok tanácsa. Az intézőbizottság tagja az 5 megyei szervező. Függetlenített titkárnak a leköszönő tsz-titkár választották meg. A titkár mellé függetlenített munkatársat is választottak.

A távközlési igazgatóságon a partner szakszervezeti testület a titkárok tanácsa. A testület saját soraiból ügyvezető titkár választott, meghatározott időre. A rendelkezésekben garantált 30 százalékos munkaidő-kedvezmény mellé +20 százalék kedvezményt az igazgatóság vezetésére ad az ügyvezető titkár munkájához.

A postaigazgatóság szakszervezeti tagsága kinyilvánította

XXXV. ÉVFOLYAM

4. SZÁM

1990. ÁPRILIS

ÁRA: 3 FORINT

Távközlésfejlesztés az ezredfordulóig

Nem a megszokott formájában és összetételében ült össze március 27-én a Postások Szakszervezetének elnöksége. Már megszokott tény, hogy a még 1985-ben a Magyar Posta szervezéséhez igazodó elnökség az 1990. január 1-jei átszervezést követően két tagozattal működik — a postaival és a távközléssel — a témától függően, de arra még nem volt példa, hogy az elnökségi ülésre valamennyi érintett igazgatóság igazgatója is meghívást kapjon tanácskozási joggal.

Az említett elnökségi ülésre tehát valamennyi távközlési igazgatóság igazgatója és kapcsolódó szervezet igazgatója meghívást kapott a téma fontosságára való tekintettel.

A téma: a távközlés ezredfordulóig szóló programja volt, amelyet március 29-én tervezett a Minisztertanács elfogadni. Szóbeli előinformációk a témával kapcsolatban már álltak a szakszervezeti tisztviselők rendelkezésére, miután a március 12-i országos távközlési alapszervi titkári értekezleten a KÖHÉM szakemberei (1. külön cikkünk a 2. oldalon) tájékoztatást adtak, de konkrét írásos anyagot csak március 23-án tudott a KÖHÉM a rendelkezésünkre bocsátani.

Éppen a hivatkozott előinformációk alapján — melyekből kiderült, hogy a program végrehajtása a távközlési dolgozók nagy részét jelentősen érinti az élet- és munkakörülményeik, valamint a foglalkoztatásbiztonság szempontjából — szakszervezetünk szükségesnek tartotta, hogy egy Minisztertanács elé kerülő anyagot az elnökség és a dolgozók foglalkoztatásáért felelős első számú vezetők megvitassanak.

Az ülésen a szakemberek megdöbbenésüknek adtak hangot több szempontból. Elmondták:

● nem értik, elsősorban szakmai szempontból, az anyagban megfogalmazottakat. Úgy értékelték, hogy az egymásra épülő, de egységes távközlési szolgáltató rendszer két vállalatra (Magyar Távközlési Vállalat — és Overlay Konzorcium) történő szétválása elfogadhatatlan. Nem beszélve arról, hogy a két vállalat között felvázolt munkamegosztás idővel a Magyar Távközlési Vállalat teljes elsorvadásához vezethet, illetve mint állami vállalatnak szinte csak az lesz a feladata, hogy a másik szervezet által

rosszul megvalósított koncessziós fejlesztéseket korrigálja.

● Teljesen érthetetlen a be-terjesztés időpontja. Úgy tűnik, mintha valakiknek érdekükben állna — még ezzel a kormány-nyal — a minden körülmények közötti elfogadtatás, és annak bizonyítása, hogy a tízéves távközlési program megvalósítására a Magyar Távközlési Vállalat alkalmatlan.

● Erősen vitathatónak tartották a különböző alternatívákban megfogalmazott sajátos magyar változat kialakítását, amelyre sehol a világon még nem volt példa, és realitása is erősen megkérdőjelezhető.

Bölcskei Imre főosztályvezető-helyettes — aki a KÖHÉM részéről volt az anyag előadója — összefoglalójában többek között elmondta, hogy az előterjesztőknek nem az volt a céljuk, hogy az MTV alkalmatlanságát bizonyítsák a program megvalósításában. Tény azonban az, hogy a jelenleg kitűzött programot az MTV nem tudja megvalósítani.

A vita összefoglalásában Gri-cserné Heszky Enikő főtitkár elmondta, hogy ezt a témát először 1989. szeptember 7-én tárgyalta a központi vezetőség. Azóta nem látszik előrehaladás a témában.

A Postások Szakszervezete messzemenőleg egyetért a távközlés intenzív fejlesztésével, ám ehhez meg kell határozni a program elindításához szükséges konkrét tennivalókat.

Már a hivatkozott 1989. szeptember 7-i ülés is felhívta a figyelmet a sorrend fontosságára, amit most is csak erősíteni tudunk. Azaz a továbblépéshez mielőbb ki kell dolgozni a nemzeti távközlési koncepciót, a távközlési törvényt, és az ehhez szükséges stabil szabályozási feltételrendszert. A privatizálásra csak ezután kerülhet sor.

A 10 éves fejlesztési program beruházási költsége — jelen számítások szerint — 314 milliárd forint. Ekkora beruházást csak szakmailag kiértékelte, közgazdaságilag megalapozott, a társadalmi nyilvánosság szűrőjén „átment” program alapján szabad megkezdeni.

A testület az összefoglalóban elhangzottakkal egyhangúlag egyetértett, és ennek szellemében fordult Németh Miklós miniszterelnökhöz, hogy a testület által kialakított véleményét — melyet részére közvetlenül átadtak — szíveskedjék a kormány ülésén támogatni.

— b. gy. —

Postai és távközlési titkárok megbeszélése

A balatonfüredi országos alapszervezeti titkári értekezlet óta alig négy hónap telt el, a felgyorsult események miatt azonban máris szükség volt 1990. március 12-én és 13-án a szakszervezeti alapszervezetek titkárainak összehívására.

Ez nem kétnapos értekezlet volt, hanem a vállalati szervezethez igazodóan az első nap a Távközlési Vállalat alapszervezeteinek titkárait, második nap pedig a Posta Vállalat titkárait hívtuk Budapestre tanácskozássra.

Az első napon...

A Távközlési Vállalat szb-titkárainál az első napirendi pont az alapszervi választások tapasztalatainak és a további szerveződéseknek, szervezeti formáknak a megvitatása volt. A vitában a vélemények igen eltérően alakultak. Több területen úgy értékelték, hogy nincsen szükség középszervre, de ha létre is hozzák, akkor sem indokolt függetlenített titkár foglalkoztatása. Véleményük szerint az alapszervezeti titkárok lehetnének a középszervi vezetők partnerei.

Voltak, akik úgy értékelték, hogy erős szakszervezet kell a középszervekhez (igazgatóságokhoz), mert a vállalati önállóság növekedésével igen sok, és a dolgozók szempontjából döntő kérdés itt fog eldőlni. Mások szükségesnek tartották a középszerv létrehozását, de a középszervi titkár e funkcióját úgy ítélték meg, hogy azt legalább részben társadalmi munkában lássa el.

A különböző nézetek mellett érvek és ellenérvek hangzottak el, de egységes álláspontot nem sikerült kialakítani. Ehhez hozzájárult az a szemlélet is, mely szerint a Távközlési Vállalatnak az elkövetkezőkben jó gazdasági kondíciói lesznek, ami viszonylag jó megélhetést, biztos munkahelyet fog garantálni a dolgozóknak. Ezáltal a szakszervezetnek túl sok és nagy jelentőségű feladata nem lesz.

Ezeket az álláspontokat támasztották alá azok a vélemények is, amelyek sürgősség nélkül ítélték a szakszervezeti szövetség létrehozását a szakmai szakszervezetek részéről. Véleményük szerint a Távközlési Dolgozók Szakszervezetének közvetlenül kellene csatlakoznia a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetségéhez.

A vita még nem zárult le, amikor megérkeztek meghívott

vendégeink: dr. Pártos Gyula, dr. Csernák Endre és Bölcskei Imre a Közlekedési, Hírközlési és Építésügyi Minisztériumból.

Elsőként dr. Pártos Gyula adott tájékoztatást a távközlés ezredfordulóig szóló fejlesztéséről, feladatairól. Kifejtette, hogy a tervezett fejlesztés végrehajtásához, a jelenlegi Távközlési Vállalat kapacitása nem elég, ezért szükséges egy új távközlési vállalat, illetve részvénytársaság létrehozása. A tulajdonképpeni fejlesztés, és az új technikák meghonosítása ennek a feladata lenne. Bölcskei Imre ugyanezt a témát műszaki oldalról ismertette.

A tájékoztatást követően igen sok hozzászólás hangzott el, egyrészt a műszaki, technikai működést vizsgálva, másrészt munkavállalói, foglalkoztatásbiztonsági szempontból, hogy mire számíthatnak a Magyar Távközlési Vállalat dolgozói.

A válaszadók a titkárokat megpróbálták mindkét kérdésben megnyugtatni, de egyértelmű, támpontul szolgáló irányutatót az elkövetkező időre adni nem tudtak. Ezekre ugyanis csak akkor lehet konkrétan válaszolni, ha konkrétan ismerik a feladatokat, de ebben még nincs döntés. A döntés a Minisztertanács hatáskörébe tartozik, melyhez a minisztérium előterjesztése: „A távközlés ezredfordulóig szóló programja” ad támpontot, amit több változatban dolgoztak ki.

A szakmai tájékoztatást követően a távközlési titkárok folytatták tanácskozásukat a szakszervezeti szervezet, s a szervezkedés témájában. A szakmai tájékoztató alapján a titkárok döntő részének álláspontja a szövetség tekintetében változott. Úgy értékelték, hogy a sok-sok szakmai bizonytalanságot csak erős szakszervezeti érdekvédelemmel, érdekképviseléssel lehet ellensúlyozni, ehhez pedig kell az összefogás. Megítélésük szerint a szakmai szakszervezeti szövetség kialakításához az új szakmai információk birtokában ismételt konzultálni kell a tagsággal.

...és a másodikon

Másnap a Magyar Posta Vállalat szb-titkárai tanácskoztak. A téma részben azonos volt az előző napival. Elsőként itt is az alapszervezeti választások tapasztalatait, és a további szerveződési formákat vitatták meg. A postás alapszervezetek szak-

szervezeti titkárai — a tagság véleménye alapján — egyhangúlag foglaltak abban állást, hogy szükség van szakmai szakszervezetre és a szakmai szakszervezetek szövetségére is.

Mindezek mellett azonban hangsúlyozták a szakmai képviselőlet erősítését, tagozatok szerveződésének a szükségességét.

E napon második napirendként került sor dr. Kertész Pálnak, a Magyar Posta Vállalat vezérigazgatójának a tájékoztatójára az önállóvá vált posta hosszú távú működőképességének a megteremtéséről. A tájékoztató sokrétű volt, szinte valamennyi szakmai területet átfogott, mégsem voltak a jelenlevő titkárok megelégedve. A hozzászólásokból az tűnt ki, nem érzik a Posta Vállalat működőképességét, továbbá megítélésük szerint a bértömeggyarapodás még tovább növeli a hivatalkoknál azt a feszültséget, amelyet a relatív bérszabályozás az elmúlt évek során már megindított. Elmondták továbbá a titkárok, hogy az átszervezés hiányosságaiból adódóan olyan napi gondokkal kell küszködniük, amelyek már a szolgáltatás rovására mennek.

Külön témaként szerepelt a felvetések között a hírlaptevékenység. Több felszólaló is részletesen ecsetelte, hogy ha ezen a területen rövid időn belül nem lesz lényegi változás, akkor az itt dolgozók nem vállalják az anyagi felelősséget, illetve egyszerűen elmennek a postától. Dr. Kertész Pál vezérigazgató válaszában szinte minden felszólalásra reagált, de összességében úgy értékelte, hogy a Magyar Posta Vállalat működési feltételeit és belső rendszerét át kell tekinteni, mert jelenleg a bevételek 96 százaléka kiadás, melynek 63 százaléka munkabér.

A titkárok a válaszokat csak részben fogadták el. Észrevételezték, hogy vannak olyan témák, amelyeket már többször felvetettek, a válaszadó — mint ahogy most is történt — reagált is a kérdésekre, megnyugtatóan, de gyakorlati változás ez ideig nem történt.

Ennek ellenére mindkét nap úgy értékelték a résztvevők a titkári értekezletet, hogy hasznos volt, mert sok új információt kaptak szakmai vonatkozásban, és hasznos tapasztalatokat szereztek mozgalmi munkájukhoz.

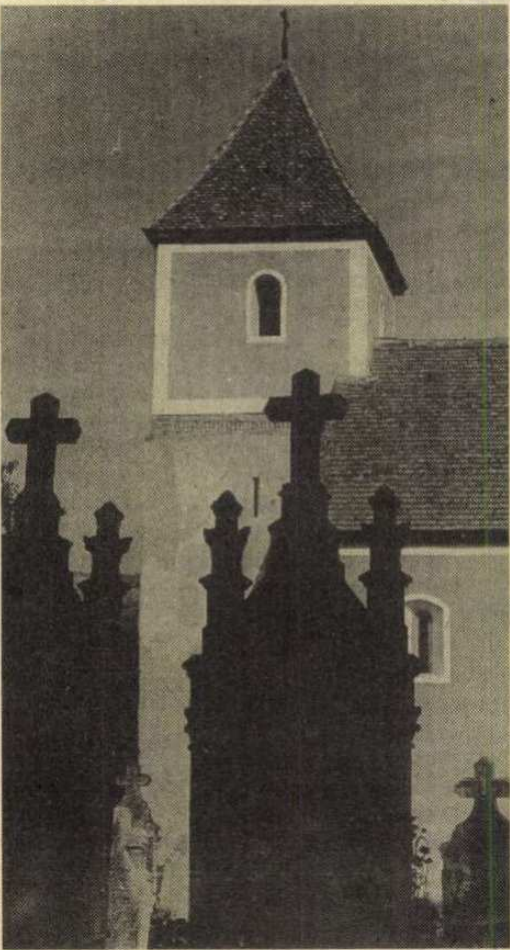
Barabás Györgyi

A munkahelyi olimpia jutalmazottai

A Postások Szekszervezetének Titkársága március 30-i ülésén értékelte a munkahelyi olimpia sportmozgalomban résztvevő üzemek, alapszervezetek elmúlt évi eredményeit, s döntött a legjobbak jutalmazásáról. A titkárság külön elismerését fejezte ki a kiemelkedő sportmunkát végzeteknek, s az elmúlt évi eredményeikért a következő alapszervezeteket részesítette oklevélben és pénzjutalomban:

Comex Alkőzponti Kft.	20 000,—
Ajka KSZB	15 000,—
Csorna KSZB	10 000,—
Posta Fenntartási Üzem	7 000,—
HTI Tervező- és Műszaki Nyilvántartó Iroda	5 000,—

Gratulálunk a győzteseknek, s a jó helyezést elért alapszervezeteknek.



A mecseknádasdi temető és a román kori kápolna (Az ország legrégebbi, ma is használatban lévő temetője)

Szendró László felv.

Tisztelt Szerkesztőség!

Mi, a Budapest 114. számú postahivatal kézbesítő osztályának dolgozói megalakítottuk a Kézbesítők Független Demokratikus Szakszervezetét.

Célunk egy olyan érdekvédelmi szervezet országos kiépítése, amely a Magyar Posta Vállalat kézbesítő szakterületén, osztályain, csoportjaiban dolgozó munkavállalók sajátos érdekeit képes hatékonyan védeni és képviselni. Szakszervezetünket a Fővárosi Bíróság az 1491. sor-szám alatt bejegyezte.

Ezúton is csatlakozásra hívjuk a kézbesítő szaktársakat, szaktársnőket. Alakuljanak meg helyi szervezeteik, csoportjaik! Épüljön ki országos, független szakszervezetünk!

Üdvözléssel:
Móód Tíbor
elnök
Hellenbart Tamás
titkár

Ki képviseli a postás dolgozót?

Budapest 114-es postahivatal kézbesítőosztályának szinte minden dolgozója felháborodott a Kézbesítők Független Demokratikus Szakszervezetét által az osztály dologozóinak a nevében adott újságnyilatkozatain, és elhatározza magát ezektől. A felháborodás úgy érezzük jogos, hiszen még a KFDSZ saját tagjai is értetlenül állnak a nyilatkozatokkal szemben.

Április 10-én a bizalmiak megkeresték a kézbesítőosztály dolgozóit, hogy írásban nyilatkozzanak arról, melyik szakszervezetnél kívánják tagságukat fenntartani!

A jelenlevők közül 143-an a Postások Szakszervezetét jelölték meg, és csupán 8-an nyilatkoztak úgy, hogy a KFDSZ tagjai kívánnak lenni.

11-én a kibővített alapszervi titkárok tanácsülésen a jelenlevő kézbesítők, akik a különféle napilapokban megjelent cikkeket olvasták nem azonosultak a leírtakkal.

Javasolták viszont, hogy minél előbb alakuljanak meg a kézbesítői rétegtagozatok, s így ennek a rétegnek jobban lehetne az érdekeit országosan képviselni.

A kézbesítők célja nem a szolgáltatások csökkentése, hanem azok színvonalának növelése, sőt támogatni minden bevételt növelő új kedvezményezést. Ebben látjuk a postás dolgozók jelentős bérnövelésének az egyik feltételét. A szolgáltatások körének csökkentése, például az utalványok kézbesítésének az elhagyása munkaerő-felesleget idézne elő. Nem célunk a munkanélküliek számának a növelése! Minden postás dolgozónak megfelelő létbizonyosságot akarunk!

A jogos kézbesítői igényeket szakszervezeti képviselőink minden fórumon következetesen képviselik.

A Budapest 114-es hivatal szakszervezeti bizottsága egyébként mindenkor és mindenki vel törekedett a korrekt együttműködésre a dolgozók érdekvédelme és a jogos gondok felszámolása céljából.

Magyar Csabáné
szb-titkár
Stadler Gábor
főbizalmi

Esélyegyenlőséget minden továbbtanulónak!

Hazánk életében olyan korszak következik, amelyben számos párt és szervezet más-más módon szeretné fellendíteni gazdaságunkat, kulturális életünket. Országos bizottságunk már 20 éve tevékenykedik a 16—18 éves diákok továbbtanulási esélyegyenlőségének elősegítéséért. Célunk, hogy minden tehetséges magyar diák továbbtanulhasson, függetlenül szülei anyagi és kulturális feltételeitől.

Tevékenységünk vázlatos leírását a céljainkról és munkamódszerünkről szóló alábbi tájékoztató tartalmazza.

Felvételeket Előkészítő Bizottság

Mindannyiunk számára egyre nyilvánvalóbb, hogy az ország társadalmi és gazdasági fejlődéséhez elengedhetetlen a társadalmi méretekben növekvő, magas szintű szaktudás. Ennek eléréséhez szükséges, hogy a felsőoktatásba a választott pályák szempontjából legtehetségesebb diákok kerüljenek be. Bár a tehetséges gyermekek az egyes társadalmi rétegek között nagyjából egyenletesen oszlanak meg, a tapasztalat azt mutatja, hogy a különböző társadalmi csoportok gyermekeinek a felsőoktatásba való bejutási esélyei nagyon eltérőek. Ennek nemcsak a különböző anyagi helyzet az oka, hanem gyakran döntő tényező a családok eltérő kulturális háttere. Ide tartozik a nem értelmiségi családokban kevésbé meglévő szülői késztetés is.

A Felvételeket Előkészítő Bizottság (FEB) felsőoktatási in-

tezmények oktatóinak és hallgatóinak nagy múltú összefogása, amellyel a tehetséges diákok esélyegyenlőségét, és ezen keresztül az értelmiségi réteg optimális újraképződését, az egészséges társadalmi mobilitást szándékszik elősegíteni.

E célok szolgálatával a FEB — országos mozgalomként — hazánk legjobb értelmiségi hagyományainak folytatója kíván lenni. Tevékenysége elősegíti, hogy minden, a felsőfokú továbbtanulást illetően szóba jövő középiskolás mellett támogatólag ott álljon a jelen értelmisége: vagy az értelmiségi szülő, vagy a FEB (egyetemi vagy főiskolai oktató, illetve diáktanárs). A felvételi előkészítés természetesen kiterjed értelmiségi szülők olyan gyermekeire is, akiknél ezt családi vagy szociális körülményeik indokolják (nagygyaladók, menekültek, árvák stb.)

A FEB munkamódszere

Országosan, minden középiskolából összegyűjtjük a jelentkezéseket. Ezeket ágazatonként (agrár, bölcsész, egészségügyi stb.) összesítjük, és az illetékes felsőoktatási intézményi FEB-ekhez továbbítjuk. Az ottani oktatók és hallgatók két éven át (III. és IV. osztály) levelezés, illetve konzultációk keretében segítenek a középiskolások felkészülésében a — jelenleg még általában kötelező — felvételi vizsgára. A felkészítés lényeges része a mindkét évben megszervezett intenzív előkészítő tábor.

A FEB-tevékenységet az oktatók és a hallgatók társadalmi munkában végzik, jelképes jutalmazás mellett. Az előkészítés nagyon szűkre szabott költségeit az MM, MEM és a SZEM fedezi. Az előkészítés a résztvevők számára általában térítésmentes.

A felsőoktatásba való bejutás rendszere átalakulóban van, a FEB folyamatosan keresi az új, növekvő feladatokhoz való alkalmazkodás lehetőségeit, a szükséges erkölcsi s anyagi támogatást.

Úgy érezzük, e munkára mindaddig nagy szükség van, amíg az esélyegyenlőség az időnkénti kinyilatkoztatásból realitássá válik.



Posta Kenderesen. Bár minden hivatalunk legalább így nézne ki!

Egy a három utódvállalat közül

Beszélgetés a Műsorszóró Vállalat terveiről

Mint a postás dolgozók körében ismert, 1990. január elsejével három önálló vállalattá alakult a posta. Ezúttal a Magyar Műsorszóró Vállalat vezérigazgatóját, *Bugyi Józsefet* és a szakszervezeti bizottság titkárát, *Munka Bélát* kértük arra, hogy tájékoztassák olvasóinkat a szétválást követő terveikről, elképzeléseikről.

— A Minisztertanács döntött arról, hogy a Magyar Posta három önálló vállalattá váljon. Ennek alapvető oka az volt, hogy meg kellett szüntetni az eltérő állóeszköz-állományú és működési feltételű főágazatok közötti keresztfinanszírozást, célja pedig a gazdasági tisztánlátáson túl az, hogy az önálló vállalatokat (elsősorban a távközlést) vonzóvá tegye a működő tőke, elsősorban a külföldi befektetők számára. A döntés másik gondolata az volt, hogy egy kisebb vállalat rugalmasabban tud alkalmazkodni a piaci helyzet változásához, amely esetünkben a regionális, illetve a kereskedelmi rádió- és tévémsorok sugárzására vonatkozó igények formájában jelentkeznek.

— *Mi határozza meg, hogy Önök közül, milyen szerződést kötnek?*

— Szerződést mindenkivel köthetünk, aki azzal az engedéllyel rendelkezik, amely garantálja számára a stúdióalapítás lehetőségét. Természetesen a ma is használt sávokon elsőbbséget élvez a Magyar Rádió és a Magyar Televízió, amelyek az állami műsorokat állítják elő. A Minisztertanács 1989-ben meghirdetett frekvenciamoratórium alapján azonban új adóberendezések létesítésére egyelőre nincs módunk, ezért a magánkézben lévő vagy kereskedelmi programok sugárzására csak akkor vállalkozhatunk, ha a moratórium bevezetése előtt már kapott az igénylő adóigényt, ill. ha stúdióengedéllyel rendelkezik, és az állami programok adásszüneteit használja ki saját műsorainak terjesztésére.

— *Alig három hónap telt el a szétválás óta. Melyek a további elképzeléseik, figyelemmel a nyereségességre?*

— A szétválást indokoltnak tartjuk, de továbbra is együtt kívánunk működni a másik két nagy utódvállalattal. Ez a folytonosság egyfajta garanciáját jelenti. A másik biztosíték, hogy mind a Magyar Rádióval, mind a Magyar Televízióval már megkötöttük az ez évi szolgáltatási szerződéseket, amelyek összege bevételeink nagyobb részét adja.

Szeretnénk ugyanakkor elérni, hogy a Magyar Műsorszóró Vállalat olyan tarifákat érvényesíthessen a műsorsugárzási



Munka Béla (balról) és Bugyi József

szolgáltatásainkat (másképp fogalmazva a számunkra engedélyezett frekvenciasávokat) igénybe vevők számára, amelyre alapozva a hálózatot legalább szinten tudnánk tartani. Ami ezen felül megmaradna, azt egyértelműen a fejlesztésre szánnánk.

Ezt azért hangsúlyozom, mert amikor a Minisztertanács a posta három nagyvállalattá való szétválását mellett döntött, akkor állást foglalt az ideai tarifaemelés mértékében is: 1990-ben 9%-kal emelhetjük szolgáltatási díjainkat a nagy igénybe vevőkkel (MR, MTV) kötött szerződéseinkben. Ez olyan csekély összeg, amelyből a fenntartásra és a fejlesztésre egyidejűleg nem telik.

— *Miben bíznak?*

— Abban, hogy az általunk a Minisztertanács elé terjesztett javaslatok elfogadása lehetővé teszi: szolgáltatásaink árát úgy alakítsuk, hogy az mind a szinten tartást, mind a fejlesztést biztosítsa. A szinten tartás és a fejlesztés problémakörének bonyolultságát jellemzi, hogy együtt léteznek és üzemelnek világszínvonalú és 20-25 éves berendezéseink egyazon szolgáltatási területen, sőt esetenként azonos állomáson is.

— *Mit jelent ez a hallgató szemszögéből nézve?*

— Azt, hogy az üzemzavarok eddigi gyakoriságát és időtartamát el kell fogadniuk, és tudomásul kell venniük, hogy ennek tartása is igen sokba kerül, mind műszakilag, mind a szükséges létszámot illetően. Mielőtt azonban emiatt palcát törnénk fölöttünk, jeleznem kell, hogy ami rajtunk, illetve a berendezéseink hibáin múló üzemzavarok, azok igen ritkák, és éves szinten sem tesznek ki egy-egy adónál néhány percnél több időt.

— *A nyugati tőke bevonása mennyiben könnyíthet ezen a helyzeten?*

— Szeretnénk, ha részvénytársasággá alakulhatnánk, ez volt egyébként a szétválásztás során a vállalatalapító kinyilvánított szándéka is. A részvénytársasági forma járulékos tőkebevonást eredményezhetne, ami további fejlődésünket segíthetné. Ehhez azonban az is szükséges lenne, hogy szolgáltatásaink két fő igénybe vevője, a Magyar Rádió és a Magyar Televízió elfogadja a tarifák oly mértékű profitartalmát, amely a részvénytársaság életképességét, talpon maradását biztosítaná.

— *Összességében, vagy arányát tekintve mennyit jelentene ez?*

— Nehéz megmondani, akár összességében, akár százalékosan. Többféle megoldás lehetséges. Egyik az, hogy az állami rádió és televízió olyan költségvetési támogatást kap, amelyből szolgáltatásainkat finanszírozni tudja. Elképzelhető, hogy adókedvezményt kapjunk.

— *Más megoldás?*

— Meggondolandó, hogy több frekvenciasávban sugározzuk-e a rádió, illetve a televízió műsorait. Ez — véleményem szerint — több, mint gazdasági kérdés... Mert az is elképzelhető, hogy a Magyar Rádió lemond egy sávról, ezáltal költségei csökkennek, és a felszabaduló adóhálózatot fel lehet használni kereskedelmi célokra.

— *Hol tartanak most, és hová kívánnak az év végére eljutni?*

— Jelenleg mintegy hetven igénylőről tudunk, akik kereskedelmi műsört szeretnének sugározni. A kívánságok a közép-hullámú sávától az URH-n keresztül a tévéig terjednek. Az

igények kielégítéséhez azonban a moratórium feloldására van szükség. Hozzáteszem, hogy a szolgáltatások kiterjesztésének feltétele a szellemi tényezőkhöz kívül a technikai feltételrendszer biztosítása.

— *Van erre felkészült szakembergárda?*

— Ezerhétszáz munkatársunkból mintegy háromszáz egyetemet, főiskolát végzett szakemberünk van.

Munka Béla, a szakszervezeti bizottság titkára e kérdéskör emberi tényezőiről nyilatkozik.

— A posta átszervezésekor azon kevesek közé tartoztunk, ahol nem volt szükség alapvető átszervezésre. Ami szükséges volt, annak az volt a célja, hogy az önállóság folytán a gazdasági ágazatra háruló új, nagyobb és önállóbb feladatokat elvégezhessük. A műszaki területen nem történt átszervezés. Ha létrejön a részvénytársaság, akkor úgys napirendre kerül a kérdés.

— *A szakszervezet mennyire készült fel a dolgozók körében esetleges egzisztenciális gondok megoldására?*

— Pillanatnyilag nem érzem aktuálisnak a kérdést. Ez akkor vetődhet fel, ha a vállalaton belül szerkezeti-szervezeti átalakításra kerül sor. Ha ez bekövetkezne, akkor természetesen az újonnan választott szakszervezeti testület is él majd lehetőségeivel.

— *Véleménye szerint a mai postászakszervezet egyben marad és szövetséggé alakul?*

— Én csak a mi vállalatunk szakszervezeti tagsága nevében nyilatkozhatom. Az alapszervezeti választásokon a szakszervezeti tagságunk előzetesen kifejezte véleményét a Postai Távközlési és Műsorszóró Dolgozók Szakszervezeti Szövetségéhez való tartozásról. Erről a közeljövőben sorra kerülő kongresszusunkon lesz végleges állásfoglalás.

— *Szövetségben hogyan érinti a szerkezetváltás a dolgozókat?*

— Már eddig is végzett a Postások Szakszervezete szövetségi feladatokat. Gondolok itt teljes részletezés nélkül a szervezet-korszerűsítés kapcsán a foglalkoztatási biztonságra, vagy a dolgozók kedvezményeinek megtartására.

— *Pontosabban?*

— A szakszervezet központi vezetősége megállapodott a létrejött új vállalatok vezérigazgatóival, hogy az átszervezés kapcsán nem kerül sor elbocsátásokra, valamint az összes postai kedvezményekben a dolgozók továbbra is részesülnek. Ez nálunk azt jelenti dolgozóinknak, hogy pl. a pszdk ugyanúgy megmarad, s a kedvezmény és a teljes költség különbözetét a Műsorszóró Vállalat megtéríti a Távközlési Vállalatnak. A többi kedvezmény rendezésénél is azonos az eljárás.

— *A Műsorszóró Vállalaton belül a szakszervezeti „menetrend”?*

— Az említett kongresszusunk várhatóan elfogadja a szakszervezeti szervezet-korszerűsítésünket is. A legmagasabb testület a kongresszus lesz, amely 4-5 évenként ülésezne, s közben az eddigi mintegy 100 fős bizalmi testület helyett egy szűkebb körű testület, a Titkárok Országos Tanácsa jön létre, amely várhatóan 28 főből fog állni, s ez gyakorolja nálunk a legfontosabb szakszervezeti jogokat.

— *Mit várnak az új testülettől?*

— Közvetlenebb kapcsolatot a tagsággal, s ezáltal eredményesebb részvételt a legkülönbözőbb kérdésekben. Pl. új, korszerűbb, a dolgozók számára nagyobb lehetőségeket és biztonságot adó kollektív szerződés megkötését.

— *Ez konkrét kritika?*

— Nem, csak széles körű tapasztalat. Mert hogy mi kerül be a ksz-be, azt a vállalat költségviselési lehetősége alapján a gazdasági és szakszervezeti vezetők megegyezése dönti el.

— *Mindkettőjüktől kérdzem: hogyan ítélik meg az egzisztenciális biztonságot mind műszaki, mind továbbképzési, átképzési oldalról, és minden olyan kérdésben, ahol a kisember veszhet?*

— Úgy véljük, ha új szolgáltatásokra lehetőség nyílik, az nem szűkítené, inkább élénkítené a foglalkoztatást, ill. a munkavállalási kedvet.

— *Mi garantálja a létbiztonságot és a vállalat nyereségességét?*

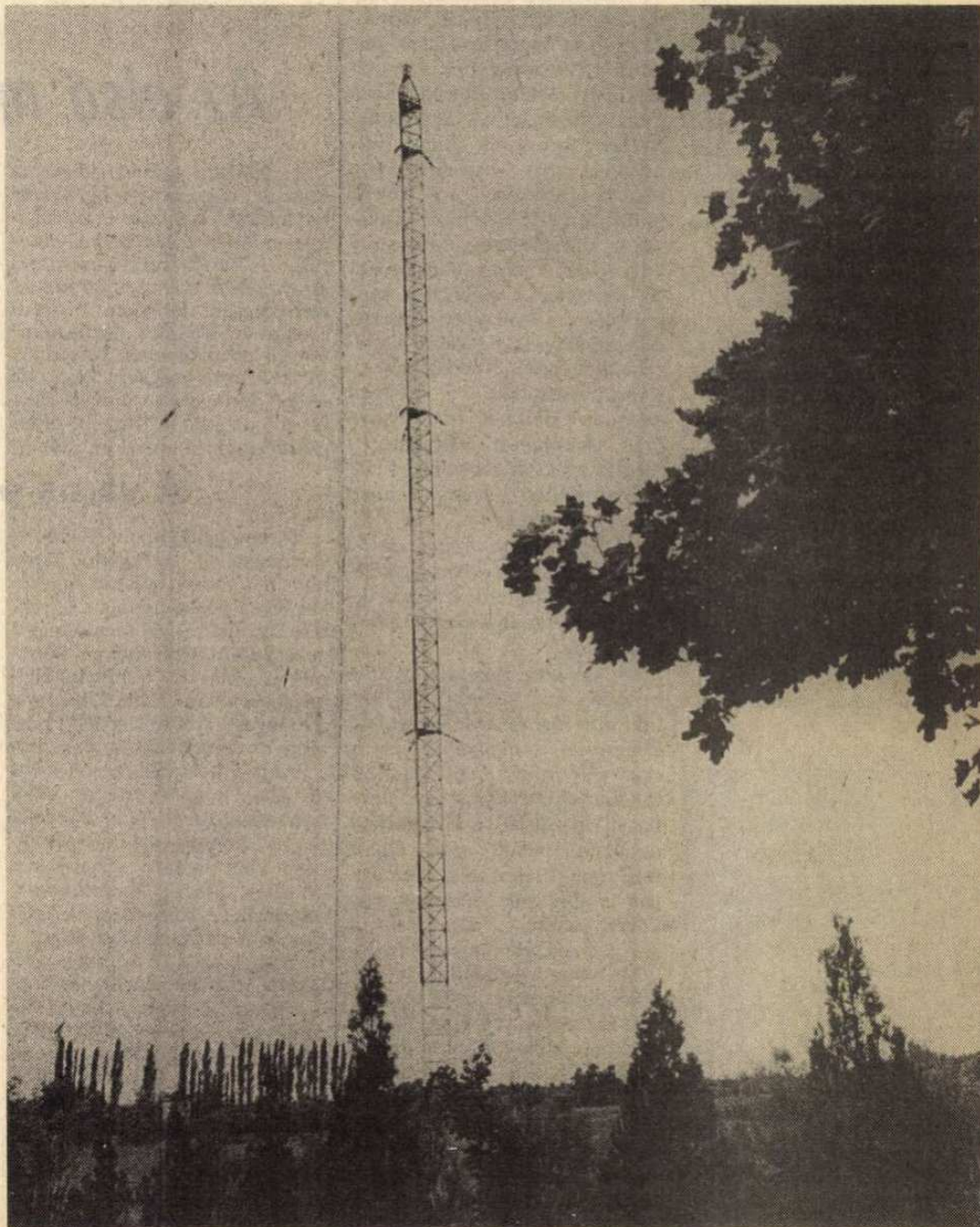
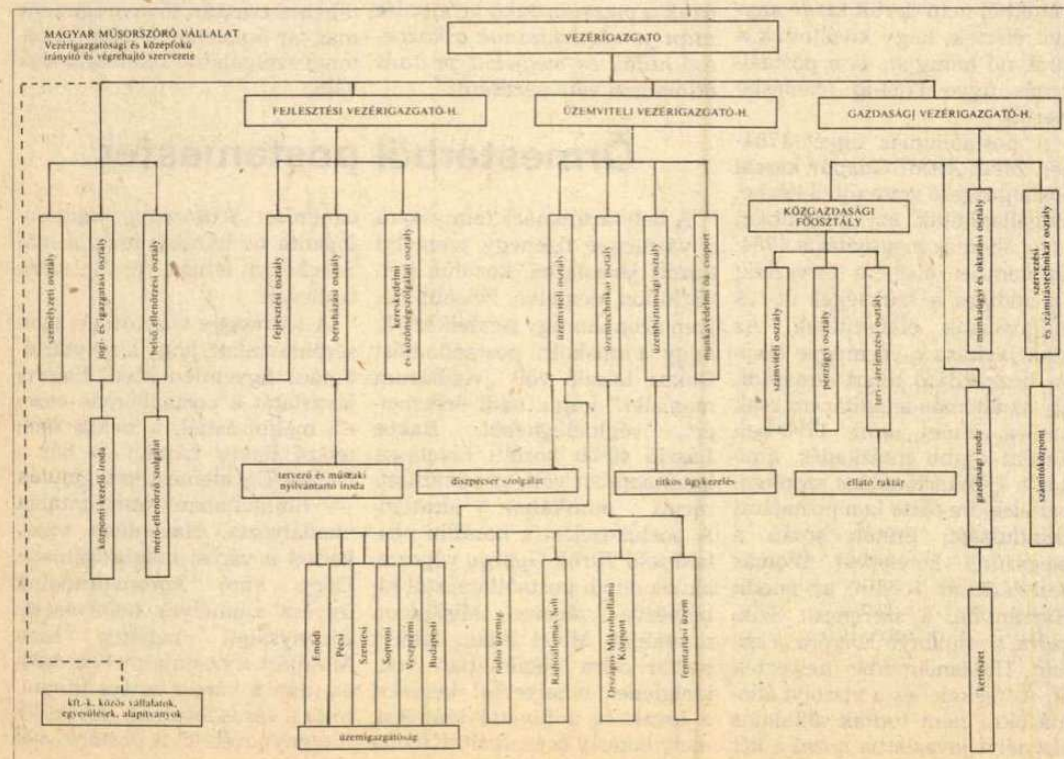
— Állomásainkon a hazai gyártmányúak mellett a legkorszerűbbek közé tartozó japán, francia, svájci berendezések is üzemelnek. Vállalatunk nem képvisel akkora felvevőpiacot, hogy arra ipart, gyártást lenne érdemes telepíteni. Ezért nem licenctet, hanem berendezéseket érdemes vásárolnunk, ez utóbiakból azonban a mindenkori világszínvonalnak megfelelő minőségűt. Évente mindössze 4-5 db III., ill. V. sávú tévéadóra van szükségünk.

— *Keressük az előrelépést a hagyományos, közép- és rövidhullámú műsorszórás területén is. Ehhez tartozik, hogy a svájci ABB céggel együttműködve legnagyobb adóinkat energiatakarékos üzemmódúra alakítottuk át. Ezáltal a solti és jászberényi adónál egy 60-70 ezer lakosú város háztartásaiban elfogyasztott villamosenergia-mennyiséget takarítunk meg évente, és a most átadott marcai létesítmény szintén „kiváltja” egy kisváros energiafogyasztását.*

— *Mit várnak az új szervezetben a dolgozóktól?*

— Az eddigi magas szintű aktivitás mellett azt, hogy az új dolgokra, lehetőségekre érzékenyebben reagáljanak. Emellett minden érintettől fokozott üzleti szemléletmódot várunk. Ez mindannyiunk léteérdeke; elengedhetetlenül szükséges talpon maradásunkhoz.

Hunyor Zsolt



Rádióadó Székesfehérváron

A nyárlőrinci „csoda”



Kecskeméttől alig 20 kilométerre, a tanyavilágba beékelődve található a 2580 főt számláló község, Nyárlőrinc.

Igazi alföldi környezet. Amerre a szem ellát, homok, amivel — ha felkapja a könnyű tavaszi szellő — tele lesz az ember szeme, szája.

Az utcák kihaltak, a lakosok a gazdaságban, a tsz-ben, a háztájiban dolgoznak. A község közepén, a templom mellett, a családi házak szomszédságában lelem meg a postahivatalt. Belépve a helyiségbe az ablaknál ülő hölgyhöz fordulok.

— Klement Zoltánnét keresem.

— Én vagyok — mondja mosolyogva. — Tudom, miért jött — teszi hozzá bátorítón.

Hogy ne zavarjuk a piciny postahivatal munkáját, elvonulunk a szolgálati lakás konyhájába beszélgetni. Mikor megtudja, hogy beszélgetésünket magnóra szeretném venni, nagyon zavarba jön. Szabadkozok, nem szereti a nyilvánosságot.

— Nem értem. Úgy tudom, hogy ön éppen a nyilvánosság, a község előtt bizonyította be munkájával, tenniakarásával, hogy lehet másképp is élni saját környezetünkben.

— A művelődési házban végzett munkámra gondol?

— Igen. Kérem, mondja el, hogyan lett a postás dolgozó-ból tiszteletdíjas művelődési-ház-igazgató?

— 1964-ben adták át ezt a postahivatalt. Férjem, aki Kecskeméten dolgozott az 1-es postahivatalnál, pályázat útján nyerte el az itteni hivatalvezetői munkakört. Úgy költöztünk ide, hogy egy-két évet kibírunk a községben. 1966-ban felvételleként négyórás munkakört vállaltam el itt helyben. Még ugyanebben az évben megke-resték a férjemet, nincs-e kedve

elvállalni a művelődési ház tiszteletdíjas igazgatói munkakörét. Megkösönte a megítéztetést, és engem javasolt a munkakörre. Örömmel elvállaltam. Mindig szerettem az irodalmat, a történelmet, az embereket. Iskolás koromban verseket is írtam. Fiatalon népművelőnek készültem, de túljelentkezés miatt nem vettek fel. Tizenhat évig csináltam mindkét munkakört.

— Úgy tudom, ez alatt az időszak alatt kimagasló eredményeket ért el a község a művelődés területén.

— Igen. Sok álmom megvalósult, s nem csak álom maradt. Ebben az időszakban indultak be a különböző klubfoglalkozások. A gyerekeknek rajz- és felfaragó szakköröket indítottunk, a fiataloknak ifjúsági klubot, néptáncsoportot szerveztünk, a felnőtteknek irodalmi, kertbarát, népdalkör, nőklub, színjátszócsoporthoz foglalkozásokat tartottunk, az időseknek nyugdíjasklubot alakítottunk ki. Felsőrolni is nehéz lenne, hány tanfolyamot tartottunk meg. Volt nyelvi-, varró-, elsősegélynyújtó-, betegápolási, autóvezetői tanfolyam stb. Színházi előadásokat, kiállításokat, népzenei találkozókat, táncmulatságokat szerveztünk, a községben és a környéken lakók nagy öröme. A megyében is jegyezték a gyerekekből és felnőttekből álló citerazzenekarunkat.

Közben azonban előbb hat-, majd nyolcórás munkakört vállaltam a megnövekedett forgalmú hivatalban. Kellott a pénz a családi költségvetéshez.

— Úgy tudom, éppen az ön javaslatára, kezdeményezésével kezdte el feltárni a községben levő Árpád-házi templom romjait is?

— Valóban. Erre a templomra kollégáim, a kézbesítők hívták fel a figyelmem. De amikor kimentem a megjelölt helyre, csak egy nagy szemétdombot találtam. Volt ott minden: kályhacső, kibelezett hűtőszekrény, dobozok, ládák, csak éppen rom nem. A közelben lakó öregek is állították: a szemét alatt kövek vannak. Elmentem a könyvtárba, ahol hosszas keresgélés után megtaláltam a környék történetére szóló utalásokat. Ezek szerint már az 1240-es években laktak őseink ezen a környéken. Erről írásos emlék is tanúsított. Ez megemlíti a templomot, épp ott, ahol a szemétdomb áll. Kértem a tanácsot, sajtátsák ki a telket, hogy tárujuk fel a romot. Eleinte nem akarták, de egy szerencsés felosztás folytán a terület a senki

földje lett, így pár év múlva elkezdődhetett a Kecskeméti Katona József Múzeum régészeti inek a segítségével a feltárás, ami még jelenleg is tart.

— Ezenkívül volt más kezdeményezése is?

— Volt. Kezdetből fogva érdekelt a község történetén kívül a vidéki emberek egykori élete is. Egy nyugdíjasklub-rendezvényen fogalmazódott meg az ötlet, össze kellene gyűjteni az írásos és tárgyi emlékeket, és kiállítást tartani belőlük. Az ötletet tetek követték. Főként az idősebbek sorra hozták el a padlásokon, a csűrben, ólakban tartogatott, s már nem használt régi háztartási eszközeit, káncalakat, edényeket, korsókat, mezőgazdasági eszközeit, ekét, szőlőprést, formát, cséplőgépet, egykori használati tárgyakat, lámpákat, szentképeket, fali képeket, terítőket, ruhákat, leveleket. Felsőrolni is nehéz lenne, mennyi minden gyűlt össze. Körülbelül ezer tárgyat kaptam a lakosoktól. Volt, aki régi, ma már nem használatos szekeret ajándékozott a kiállításnak. Sokan nem váltak meg féltve őrzött kincsüktől, de megígérték, ha meghalnak, azt a múzeumra hagyják.

— Volt olyan tárgy, amiről ön sem tudta, hogy mire használták?

— Soha nem láttam még sajtpréslőt, vagy fémből készült, a gabonaratáskor használt marokszedőt. A kiállítási anyag bekerült az országosan nyilvántartott helytörténeti gyűjtemények katalógusába. Az iskolások a múzeumban tartották a történelem- és környezetismeret-órákat.

— Mi a legértékesebb darab a múzeum gyűjteményében?

— Egy, az 1600-as évekből származó pénzérme, valamint egy 1848-as honvéd elbocsátó levele.

— 1982-ben mért hagyta ott az igazgatói munkakört?

— Ebben az évben főállásúvá nyilvánítták az igazgatói munkakört. Felajánlották, váljaljam el. De én a postánál maradtam. Nehéz döntés volt. Az elkezdett munkát azonban nem hagytam abba. A romfeltárásszabadidőmben kijárok. Még a gyűjtéskor hozták el ezt a tablót a templom padlásáról — mutat

a sarokba. Az I. és a II. világháborúban elesett nyárlőrinciek képei láthatók rajta. Most ehhez gyűjtök anyagot már hónapok óta. Ha kész lesz, kiállítás-szeretném bemutatni életüket. A tanács vezetői megígérték, emlékművet állítanak fel tiszteletükre a közeljövőben a tanácsháza előtt.

— Hogyan győzi, győzte mindezt a munkát egyedül csinálni napi postai feladata mellett?

— Így utólag bevallhatom: gyűjtő-, szervezőmunkámban sokat jelentett, hogy a postán dolgozom. Szinte pillanatok alatt el tudtam intézni mindent a telefon segítségével. Sokat segítettek a munkatársak, a kézbesítők. Napi munkájuk mellett hordták a jegyeket, a plakátokat minden házhöz. De minden ember megfordul időnként a postahivatalban. Ha nyíltan, közvetlenül fordulok hozzájuk, mindenben segítenek. Ösztönzött az is, hogy tevékenységemet többször is elismerték különböző kitüntetésekkel.

Búcsúzás előtt még kimegyünk egy volt tanyasi iskolába a kiállítást megnézni. Örömmel fedezem fel, hogy a postai emlékeket is megőrizték az utókor számára. Van itt iktatókönyv, régi postai pecsétgyomó, képeslap, használati tárgy. A sarokban egy Magyar Királyi Posta feliratú telefonközpont árválkodik.

— Ez hogyan került ide?

— 1985. október 31-én kötötték be a községet a crossbar-rendszerbe. Addig ez működött. Rendszeresen kapcsolgattam én is rajta.

A múzeumot elhagyva, az országút felé menőben, még gyorsan megmutatja a kocsiablakon keresztül azt a lovardát, amelybe Horthy kötötte a lovát, ha a környéken vadászott, a temetőt, amelyben Petőfi édesanyjának a testvére nyugszik.

Egy kollégánk példát mutatott környezetének, de nekünk is, hogy lelkesedéssel, tenniakarással egy községet miként lehet hatalmas hétköznapijából kizökkenteni, s mozgalmass, pezsgő településsé varázsolni. Kívánunk sok sikert a következő évek gyűjtőmunkájához!

Kerekes Sándor

Nevezzünk!

A kis falusi postahivatal kézbesítőszobája, felvételi terme és a hivatalvezetői iroda után következnek a hivatalvezető lakása. A konyhában a vezető felesége tevékenykedik. Isteni illat száll át a termeken a felvételi helyiségbe. Friss piskóta- és vanília-illat terjeng, amire az igénybevevők is magasra tartják finomságokra érzékeny orrukat. Ám alig indul meg a gyomorsavképződés, kinyílik a konyha ajtaja, s a küszöbön állva össze-csapja kezét a hivatalvezető csinos, fiatal felesége:

— Jaj, jaj, nagy baj történt. Meg akartalak benneteket lepni saját készítésű, új találmánnyommal, a vaníliás piskótatekerccsel, de egy óvatlan pillanatban a hűlni kitett tepsiből foxi kutyánk az egész süteményt behabzsolta.

A pénztáráblaknál ülő szintén ifjú asszonyka tréfásan megjegyzi:

— Nem baj, Icukám, majd bemegyünk Debrecenbe és a Zsibogó vásárában veszünk neked — egy másik foxi kutyát.

*

A jó munka jutalmául a szak-szervezet autóbuzos kirándulást rendez Debrecenbe, a Csokonai Színházba, ahol este az Otellót játsszák. A kis csoport között van a pénzügyekért felelős, a költségek alakulását figyelő gazdasz is, és szöszke, alig 14 éves kislánya. Előadás után lehorgasztott fejjel ballagnak vissza az autóbushoz, fejükben az előadás hatásával. Az üzembgazdász kislánya az ostor-nyeles lámpa alatt anyjához fordul:

— Kíváncsi vagyok, anyukám, hogy ebben a szindarabban minden előadás alkalmával más-más színész ölnek meg?

Az üzembgazdász édesanyja így nyugtatja kislányát:

— Ugyan, hogy képzelisz ilyet, Évikém? Az nagyon költséges volna.

*

A két napja felvett kézbesítőkerékpárra pattan, hogy egy

fontos távirattal felkeresse a tanács külső vágóhidjának vezetőjét. Az udvarban meglátja a vezetőt, amint éppen sütteti magát a jó meleg nappal. Az új munkaerő leugrik kerékpárjáról, és odamegy a hivatalvezetőhöz:

— Vezető szaktárs, mennyi idő alatt érek a külső vágóhidhoz? Fontos táviratot kell oda kézbesítenem, de utána a Fehértói úti vízszolgáltató telephoz kell mennem.

— Csak menjen! — mondja a vezető.

— Tudom, hogy mennem kell, ha azt akarom, hogy odaérjek. De mégis mennyi időt számítsak rá?

— Csak menjen! — ismétli a hivatalvezető, mire az új kézbesítő legyint egyet, felpattan kerékpárjára, és nekifut az útnak. A hivatalvezető utánakiált:

— Jöjjön vissza, barátom!

— Tessék! — áll meg a vezető előtt a kézbesítő.

— 20-25 perc alatt odaér a vágóhidhoz, onnan pedig egy félóra kell, hogy a Fehértói úti vízszolgáltatóhoz érjen!

— Ezt mondhatta volna előbb is vezető szaktárs!

— Már hogy mondhattam volna? Hiszen még nem láttam, milyen iramban tud biciklizni.

*

Egykori humoristánk, Latabár Kálmán, a közismert Laty nemcsak a színpadon, hanem az életben is szeretett humorizálni. Egyszer a Mártírok úti postahivatalba tért be, kezében lezárt levelet lobogtatott, és a kisablaknál megkérdezte:

— Mondja, kisasszony, ha ezt a levelet most feladom, két nap múlva vajon megkapják-e Debrecenben?

— Hogyne — nyugtatta meg a nagy művészt a postás lányka —, két nap alatt biztosan megkapják.

— Nem hinném! — mondta pukkadozva a nevetéstől Laty, és benyújtva a levelet hozzátette: — Ugyanis én Zalaegerszegrre címeztem!

Dénes Géza

Az első miskolci postamester tragikus sorsa

A XVIII. század közepén Miskolc mezővárosát kedvező földrajzi helyzete és útviszonyai miatt a postahálózat elke-rült. A Budáról Kassára menő járat Egertől keletnek fordult és Keresztesen, Ónodon, Szerencsen át ért Kassára. Az út mentén 16 postaállomás működött. Miskolc mint megyeszékhely az ónodi posta útján kapcsolódott be a postahálózatba, itt ülték postakocsira a város ezt időben

mind nagyobb gazdasági befo-lyással rendelkező görög kereskedő, s a hivatalos ügyben eljáró polgárok. A vármegyei és városi tisztikar hivatalos levelezését hetenként Ónodon adták fel az úgynevezett levélzerek útján. E munka egy 1725-ben alkotott városi szabályrendelet alapján a nemesekre és a jobbágyokra nézve egyformán kötelező volt.

A város postát kér

Az így kialakult helyzetbe a vármegye és a fejlődő város nem nyugodott bele, és lépéseket tett a postaállomás megnyitása ügyében. 1767 tavaszán Vizeki Tallán Pál alispán kérelmet nyújtott be a helytartótanács-hoz, amire Kósa Zakariás, a magyarországi és erdélyi postauygyek felügyelője intézkedett a jövődő postaállomások közti távolság felmérésére, az utak helyreállítására. Amíg a levelezés a vármegye és a helytartótanács közt tartott, sorozatosan érkeztek Mária Teréziához a panaszok. A keresztesi veredárius arra panaszkodott, hogy a vármegye az utak és hidak javítását a köznépre hárítja, az ónodi postamester arra, hogy a körömi város a postakocsist megverte. De panaszkodott a kassai postaprefektus, Pataki Nagy István is, hogy bizonyos földesurak a saját utazásuk alkalmával a postakürt illetéktelen használatával maguknak előnyt csikarnak ki. Az eseteket a vármegye igyekezett az uralkodónál kimagyarázni, hogy mi-

lyen eredménnyel, az a levéltári iratokból nem derült ki, de annyit elérték, hogy kiváltották a királynő haragját, és a postaállomás ügye 1784-ig feledésbe merült.

A postaállomás ügyét 1784-ben Metz Antal Gáspár kassai postaigazgató vette újból kézbe, megállapodtak az útvonalban, és az állomás megnyitását 1784. szeptember elsejére tervezték, ha addigra a szükséges út- és hídjavítások elkészülnek. Az utak javítása a vármegye lanya-hozzáállása miatt elmaradt, így az állomás felállítására csak hatévi szünet után, 1790-ben történt újabb intézkedés, amikor a Helytartótanács szeptember elsejére tűzte ki a postajárat beindulását. Ennek során a megszüdő keresztesi állomás veredáriusát Tordra, az ónodit Harsányba, a szerencsi Szikszóra, a vilmányit Forróra, a szinait Hidasnémetibe helyezték át. A miskolci és a vizsolyi állomásokra nem tudtak alkalmas személyt javaslatba hozni a két

vármegyétől. A fontos rendelkezés felhívta a vármegyét, hogy: „... a közjó előmozdítására törekedve ne csak az utak szükséges javítását rendeljék el, hanem az útközi veredáriusok lakásáról, vagy mérsékelt áron házhelyről gondoskodjanak.”

Borsod vármegye igyekezett éreztetni területi hatáskörét. A helytartótanácsi rendelet közgyűlési ismertetése során olyan kitéltetl alkalmazott, amit a felsőbb rendelet nem tartalmazott: „A járási főszolgabíró urak a mezei munka befejezése után gondoskodjanak a közbe-eső hidak és megjelölt postaút állomásai elhelyezéséről.”

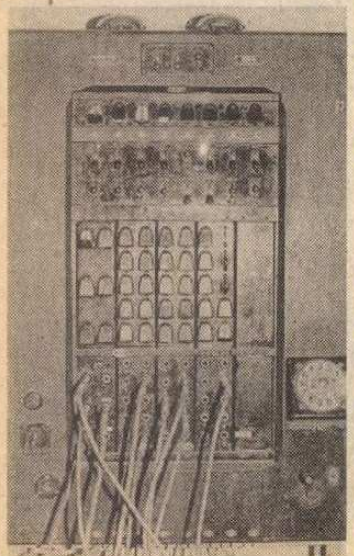
Örmesterből postamester

A helytartótanács felhívására a vármegye tizenegy személyt hozott javaslatba, közülük ket-tőt külön kiemelve. Felsőbb helyen azonban úgy rendelkeztek, hogy a miskolci postaállomást Bakos László volt „vigiliárum magister” kapja hadi érdemeiért, végkielégítésül. Bakos László 40-50 közötti hivatásos katonamester volt, az adminisztrációs munkában járatos. A postakezelést a korábbi postakezelő Török György végezte, aki az ónodi postaállomástól ki-helyezve végezte Miskolcon munkáját. Mivel Bakos lakása postai célra alkalmatlan volt, ideiglenes elhelyezést keresett a lovak és a hivatal számára, mely lakásul is szolgált. Katona

Az időközben kitört (1788. február 9-én) török-orosz háborúhoz szövetségi szerződés alapján II. József is csatlakozott. Az ellenségeskedés nagy kárára volt az országnak, maga a császár is megbetegedett, majd 1790 februárjában elhunyt. A háborús sebesülteket otthon, jobb esetben katonai kórházban ápolták. A sebesültek között volt egy miskolci kismemes, oszgyáni Bakos László, aki katonai szolgálatának huszadik évében súlyos fejsébet kapott, aminek nyomát látni is lehetett. A sebesülés következtében a császári lovas regiment magyar örmestere a további katonai szolgálatra alkalmatlanná vált.

ismerőse, Szathmáry kapitány fogadta be házába, mely a mai Széchenyi István út 21. szám alatt volt.

A vármegye vezetősége azon sérelme miatt, hogy a helytartótanács figyelmen kívül hagyta javaslatát a postaállomás vezetői megbízásnál, a nekik nem tetsző Bakos Lászlót — bár a Nemes Egyetemesség tagja volt — munkájában minduntalan akadályozta. Hasonlóan viselkedett a városi magisztrátus is Döry báró koronauradalmi ügyész személyes befolyására. Bizonyosságul néhány eset. Mindjárt a postajárat beindulása után a városi tanács megtiltotta a város lovainak rendkívüli igénybevételét a postára való



Az értékmentő műszerész



A Postás Dolgozó márciusi számában olvashattunk arról, hogy a Budapesti Távbeszélő Igazgatóságon létezik egy Muzéális Értékeket Mentő Bizottság. Csak elismeréssel lehet adózni annak a lelkes csapatnak, amelyik hangszorgalommal gyűjti a régi távbeszélő-relikviákat. A századelő készülékeit, jelzőcsengőit, kapcsolóit ügyes, szorgos kezek varázsolják újjá.

Tulajdonképpen az tett kíváncsivá, hogy a mai számítógéppel vezérelt elektronikus központos memóriaegységgel ellátott távbeszélő-készülék világban ki az, aki inkább a régi iránt vonzódik. Ki az, aki az elektromos csodák korában meg akarja mutatni, milyen volt a kezdet. Milyen volt akkor a csústechnika.

Végül is kutatásom eredménnyel járt, mert találkoztam Világos Ferencel. Azzal az emberrel, akit egyik kollégája úgy jellemezett, hogy az ő nagy gyakorlata, szorgos egyénisége, szakmai szeretete sok segítséget nyújtott már a Muzéális Értékeket Mentő Bizottságnak.

Az élet grimasza lehet talán, hogy — bár jómagam megszállhatatlanul sok telefonkészüléket javított meg — lakásán nincs telefon. Így táviratozás útján találkozunk. Amikor leülünk beszélgetni, néhány percen belül kiderül, hogy a 67 éves Feri bácsi tele van energiával, tenni akarással. Az örökké siető „sok dolgom van” nyugdíjas képe rajzolódik ki előttem. Még egy irigylésre méltó tulajdonsága van Feri bácsinak — ez pedig a memóriája. Az első

kérdésemre adott válaszából is erre lehet következtetni, amelyet így fogalmazott meg:

— 1939. június 19-én, hétfőn reggel 8 órakor, a Széchenyi utca 10. szám alatt jelentkeztem tanoncnak, az Elimest Priteg Egyesült Magyar Magántelefon Elektromos Ipar Rt.-hez. 47 év 277 napot dolgoztam. Mindig ugyanannál a cégnél. Igaz, hogy közben a vállalat neve többször is változott, de én közben a munkakönyvemet nem láttam. 1987. január 1-jén mentem nyugdíjba a Posta Alközponti Üzemből.

— Közben természetesen sok minden történt velem. Voltak társadalmi megbízatásaim is. 38 évig aktivizáltam magam a szakszervezetben, különböző funkciókban. Az én időmben még volt brigádmozgalom. 5 évig voltam a Bell brigádnak a vezetője. Ebben az időszakban minden évben kaptunk valamilyen elismerést, jutalmat. 30 évig tekéztam az üzem csapatában a postás bajnokságokon, amit nagyon szerettem. Korábban a tekézés már nehezebben megy, ezért mostanában inkább biliárdozom. A Budapesti Távbeszélő Igazgatóság klubjába szoktam járni hétfőnként.

— *Hogyan került kapcsolatba a Muzéális Értékeket Mentő Bizottsággal?*

— 1982-ben felkeresett Keviczky István és Cseledy András. Elmondták, hogy szeretnék megmenteni a régi távbeszélő-készülékeket, különböző berendezéseket. Tölem azt kérdezték, hogy vállalkoznék-e felújításukra?



Standard fémházas készülék 1940-ből

ra? Természetesen örömmel mondtam igent. Én mindig is szívesen csináltam ilyen munkát. Örömet okoz, ha a régi, rossz készülékeket újjá, működőképesé tudom varázsolni. Másrészt az is igaz, hogy talán az utolsó pillanatban kezdtünk ehhez a mentőakcióhoz. Amennyiben mi nem fogunk akkor a gyűjtéshez — amelyben pl. Nagy Rudolf kollégámnak is komoly érdemei vannak —, akkor ma ezeket a berendezéseket már nem tudnánk bemutatni.

— *Hogyan telnek a nyugdíjas évek?*

— Mindig van mit csinálni. Soha nem unatkozom. Minden

Székely sírfeliratok

Különösen Székelyudvarhely és Csíkszereda környékén ajánlják a székelyek a turistáknak, ha jól akarnak mulatni, menjenek ki a közeli temetőbe, és olvassák el a sírfeliratokat a sírköveken, kopjafákon. A temető és a humor összeférhetetlen, mégis igaz, mert a székely ember még a másvilágon sem szomorkodik, ahogy ezen a vidéken mondják. Íme néhány sírfelirat a sok ezerből:

„Itt nyugszik a feleségem, Sára. Eltörtött a pipa, megmaradt a szára.”

„Itt nyugszik doktor Hauser Jenőné, a feleségem. Én meg otthon.”

Később meghalt a doktor is. Fejfájára ezt írták:

„Itt nyugszik Doktor Hauser Jenő körzeti orvos, és körülötte az ő gyógyított betegei.”

„Itt nyugszik Jenei Juci, érnyes, szűz lány. Gyászolja egyetlen fia, Mihály.”

Mári néni belefulladt a Marosba. Gondos kezek ezt vették a kopjafájára:

„Itt nyugszik Mária Julis, meghalt vízibetegségben 1888-ban.”

„Itt nyugszik én, olvasod te. Olvasnám én, nyugodnál te!”

„Árpád Géza motorszerelő úr várja nagy reménykedve az örök feltámadást, aki gyufával akarta megnézni, vajon van-e

évben pár hónapot dolgozom a régi üzemnél, amelyet most már Comex Alközponti Kft.-nek hívnak.

Nagyon kedvelem az országjárást, túrázást. Évek óta részt veszek a Tájak—Korok—Múzeumok akcióban.

A mondat végét már állva mondja el. Sietnie kell, mert 9 órakor mással van megbeszélni valója. Késni pedig nem szeret. Beszélgetésünket így befejezzük az örökké tevékenykedő, nyugdíjas éveit értelmesen, okosan szervező Feri bácsival.

Ugye mennyivel szebben telnek így életünk mindennapjai?!

T. S.

Egy kézbesítő vallomása

Nincs két egyforma nap



Szerte az országban sok postás végzi csendben, szerényen napi fáradságos munkáját. Közülük a kézbesítőket mindig is csodáltam. Naponta 15-20 kilométert gyalognak, kerékpározni, minden emberhez van egy-két kedves szavuk, mindenhol családtagnak tekintik őket. A lakosság zöme munkájuk, viselkedésük alapján ítéli meg a postát.

Az elmúlt hetekben Bács-Kiskun megyében jártam. Kecskeméten az 1-es hivatal vezetője hívta fel a figyelmemet Dugár Dénesre, aki 32 éve kézbesítő. Leültünk egy csendes sarokba, és beszélgettünk a munkáról, az életéről, a postás embereket foglalkoztató napi gondokról. A beszélgetés alatt kirajzolódott előttem egy olyan ember arca, aki él-hal a postáért, munkájáért, de azt kritikus szemmel ítéli meg, nem takarogtatva a hibákat sem.

— *Kérem mondja el, hogyan került a postához?*

— 1958. március 13-án kezdtem el dolgozni a Kecskeméti 1-es hivatalnál. Ekkor váltottam ki munkakönyvemet, és azt azóta sem láttam — mondja nem kis büszkeséggel.

— 1958-ban nehéz idők lettek. Szentkirályon laktam. Parasztsaládból származom. Tizen voltunk testvérek. Ebben az évben kezdődött el a faluban a tagosítás. Úgy döntöttem, ha már önállóan nem gazdálkodhatom a földemen, inkább más munka után nézek. Egy ismerősöm protezsztált be a hivatalba. Nem volt könnyű abban az időben munkakönyvhöz jutni, a Magyar Postához bekerülni. Protezsztálom, Kovács Sándor kézbesítő mesélte, hogy régen még nehezebb volt elnyerni egy nyugdíjas állást. A jelentkezéseket Pestre irányították, ahonnan az ország minden zugába küldték szét őket, attól függően, mely postahivatalban volt hiány kézbesítőből.

— *Akkor mindenkit ismer a körzetében?*

— Bizony. Ha valaki ide költözik, ő az új, nem én. Vannak, akiket pályás koruk óta ismerek. A lányoknak már én köszönök csókolommal és nem ők, mint a régi időkben.

— *Naponta hány kilométert tesz meg?*

— Nem tudnám megmondani. Hivatalosan 12 kilométer hosszú a körzetem, de ez csak az utcák hosszát tartalmazza. Szerintem még egyszer annyi az udvarokban, emeletéken megtett kilométerek száma, amit soha, de soha nem ismerlek el nekünk.

— *Mennyit visz ki naponta egy kézbesítő?*

— A levelek, utalványok, értesítések a forgalomtól függően 10-16 kilót is nyomnak. Ha a pénzösszegekre gondol, erről inkább nem nyilatkozom.

— *Igen. Megértem. Egyre gyakoribb, hogy a kézbesítőket megtámadják szerte az országban, hiszen mindenki tudja, hogy önök pénzzel is dolgoznak. Mi erről a véleménye?*

— Sajnos, egyre több az ilyen eset. Régen csak elvétve

fordult elő, hogy a kézbesítőt kirabolják. A mai gazdasági helyzet egyik fokmérője, hogy az emberek minden eszközt, módszert igénybe véve próbálnak pénzhez jutni. Az az 1500-1600 család is, akiknek a postát hordom ki, egyre rosszabbul él. De a postásnak munkaköréből adódóan nyílnak kell lennie, bízania kell az emberekben. Ha bizalmatlan, eltávolodik tőlük. Ezt nem engedheti meg magának. Rögön megérik a lakók, ha rossz a kedvem, másképp viselkedem. Visszakanyarodva a kérdésre, a megoldást egyedül abban látom, hogy főleg a téli hónapokban novemberben, decemberben és januárban a túlmunkát úgy kellene szétosztani, hogy sötétedés után ne kelljen már az utcán lennünk. Ilyenkor könnyebb minket megtámadni.

— *Apropó, ha már a pénzről van szó, a január 1-jei bérfelzárkózás hogyan érintette a kézbesítőket?*

— Véleményem szerint ezzel az emeléssel érték utol az átlagfizetést. De az elmúlt 10-20 évben jóval kevesebbet kerestünk például egy kecskeméti gyári munkásnál.

— *Az átszervezésről mi a véleménye?*

— Úgy látom, az átszervezés nem tesz jót a Posta Vállalatnak. Nem látom a vállalat jövőjét. A műszaki területen sokkal nagyobb lehetőségek vannak a fejlődésre, míg a postaforgalom visszaesik majd, s nem tudja garantálni dolgozóinak a létminimumot. A postaforgalom, amint eddig is, ráfizetéses lesz. A kevés fizetés miatt mind több dolgozó válik majd meg a hivatalból.

— *Nem túl optimista.*

— Meglehet, de az elmúlt 32 évre visszatérintve nehezebb lenne megszámolnom azokat, akik elmentek a plusz miatt máshová, mint akik maradtak. De én maradtam, szeretem a postát, az embereket. Nagy események nem történtek munkám során, még sincs két egyforma munkanap az életemben. Hóban-sárban, télen-nyáron járom a házakat, jó időben kerékpárral, rossz időben gyalog. Mikor 32 évvel ezelőtt eljöttem a falumból dolgozni, tudtam mit vállaltam. Tudtam, hogy naponta a vállamra kell akasztanom a nagy táskát, és szívvel, lélekkel, tisztességgel, becsülettel hordani a lakosságnak a postát. Tudom, ha újra kellene választanom munkát magamnak, újra csak kézbesítő szeretnék lenni.

— *kerek —*

Helyesbítés

Márciusi számunk 6. oldalán interjú jelent meg Wileland Vilmos igazgatóval „Ismét önálló szervezetben a beruházás” címmel. Az alcímében — nyomdai hiba következtében — a kinevezett igazgatót ügyvivőnek írtuk. A hibáért az érintett szíves elnézését kérjük. A szerk.

Mennyit ér a királyi kegy?

1793-ban júliusban ismét előfordult a késedelmes bevételbefizetés, amit augusztus 21-én a kassai prefektúrán befizetett. Késedelmét azzal indokolta, hogy a rendelkezések szerint rézpénzt nem lehet beküldeni, azt arany-, ezüstpénzre, vagy bankóccédulára kell beváltania.

A váltást különböző helyeken, különböző pénztárosoknál kell a postamesternek elvégeznie, ami sok időt vesz igénybe, ezért ritkábban megy beváltani. Az egyik feltejtésében kitért vagyoni helyzetére:

— a postát alacsony jövedelemmel kapta, azt remélte,

hogy kis családi vagyona mellett a postai jövedelméből meg tud élni. A vásárolt három hátsul 165 Ft költségeinek ellenértékét hiába kérte megtéríteni, nem kapta meg.

— Jövedelme 200 Ft és 104 Ft lovaglópénz, abból nem tudja — bárholgy takarékoskodik is — családját, három kocsit, hat konduktorát és 10 lovát ellátását biztosítani.

— A postaállomás céljára csak drágán, negyedévenkénti 50 Ft-ért tudott helyiséget bérelni. Ez a második elhelyezés a pálos rend birtokán levő régi kúria udvara a mai Széchenyi István út 40. számú házhoz tartozó egyik udvari épület, amely mellett mérszárszék működött. Ennek bűze, és az itt kóborló kutyák riasztóan hatnak a postakocsira várakozókra.

— 1790-től 1793-ig sem termőföldet, sem legelőt állandó használatra részére nem adtak — ahogy azt az uradalmak máshol megtették — így takarmányt, lisztet, szénát és minden más terméket saját pénzén kellett vennie.

Végül összegzi sorsát és helyzetét: a miskolci postaállomás kezdettől fogva annyira szabálytalan és rendkívüli elhelyezéssel, hogy csak fizetésbővítéssel, és természetbeni juttatásokkal és elhelyezéssel kellett volna a királyi kegy és jóindulat méltó kifejezése. A helytartótanács-tól gondviselés helyett szigorú kapott, így nemcsak élnie nem lehet a fentről elrendelt levonások miatt, de minden korábbi atyai örökséget elveszítve szegénységre jutott.

Bakos László nehezülő helyzetén 100 Ft magánkölcson

Elsőséget szeretnénk elérni a hírközlési építkezéseknél

Beszélgetés Molnár Józseffel, a HÍRÉP Kft. igazgatójával

A Magyar Postán belül végbement változásokat vizsgáltuk utóbbi két számunkban egy tervező és egy beruházó egységen keresztül. Most a következő láncszem, egy kivitelező vállalat következik.

Az 1989 decemberében megszűnt Posta Építési Üzemből létrejött két kft. egyike a HÍRÉP, Postai és Távközlési Építőipari Kft. A bekövetkezett változásokról Molnár József ügyvezető igazgatóval beszélgettünk.

— Milyen volt a kft. indulása?
— Lehetett volna zökkenőmentesebb is. Az alapítás még tavaly december végén történt, mintegy 50 millió forintos tőkével indítottak bennünket útnak. Ezt a pénzt természetesen csak használtuk, dolgozói részesedés nincs a kft.-ben. A tőke egy része állóeszközben, másik része készpénzben értendő.

— A problémát az jelentette, hogy nem voltak meg az önálló működéshez szükséges feltételeink. Nem volt számlaszámunk, bélyegzőnk, így kezdetben a pénzhez sem férhettünk hozzá. Egy ördögi körbe kerültünk, mert a bélyegzőkészítéshez is bélyegzőre lett volna szükségünk. Végül azért sikerült leküzdenünk a nehézségeket, amíg nem fértünk hozzá a tőkénkhez, addig kölcsönkértünk a többi postai üzemtől.

— Komoly gondunk még jelenleg is, hogy a kft. — és nem csak a miénk — a mai napig nincsen bejegyezve a cégbíróságon. Ezért még mindig egy kellemetlen köztes állapotban vagyunk kénytelenek dolgozni, amikor is az ügyvezető igazgató nemcsak munkajogi, hanem a társasági törvény szerinti felelősséggel is tartozik a kft. minden tevékenységéért. Nem lehet tudni, hogy miért késik a bejegyzés, a cégbíróság elnöke már régen elrendelte a soronkívüliséget, vagyis a gyorsított ügyintézkést.

— Továbbra is várunk arra a szindikátusi szerződésre, melynek részét képezi a kft.-k és az alapítók közötti viszonyt rendező együttműködési megállapodás. Ennek hiányában nagyon sok kérdésben bizonytalanságban vagyunk.

— *Mi az, ami már biztos?*
— Az, hogy rengeteg költséget nekünk kell majd fizetni. Ilyenek például a postaköltség, a telefon, a munkásszállások díjai, az étkezési hozzájárulás. Csupa olyan tétel, ami tavaly még nem nálunk jelent meg, de idén már ide terhelik.

— A helyzetet tovább súlyosbítja, hogy az építőipari piacon jelenleg komoly vetélkedés folyik. Az új költségek megnehezítik a helyzetünket, nehezen tudunk reális áron dolgozni. A konkurencia pedig nem kegyelmez.

— A kft. alapításakor elsőrendű kérdésünk volt, hogy mi láthatassuk el a posta szociális és kulturális rendeltetésű ingatlanainak a megbízott kezelői feladatát. Ez munkát adott volna a dolgozóinknak. Múlt év végén a posta központi utasítása még a kft. feladatkörébe sorolta ezt a feladatot, de a helyzet azóta sem rendeződött.

— Sajnos, úgy néz ki, hogy mégsem mi kapjuk ezt a munkát. Ezért a vártnál lényegesen nagyobb gond lesz a kapacitásunk lekötése.

— *Ez azt jelenti, hogy nincs elég munkájuk?*

— Igen. Komoly problémánk vannak, a fizikai dolgozóinknak éves szinten sem tudunk munkát garantálni. Ennek aztán híre is ment, így a munkások körében erős bizonytalanság tapasztalható, hiányzik a megfelelő perspektíva.

— *Mentek el dolgozók a kft.-től?*
— Igen, és sajnos nagyobb részt a fizikai állományból. Így tovább romlik a fizikai dolgozók és a nem termelő alkalmazottak egyébként is rossz aránya. Jelenleg 2 termelő munkaerőre jut 1 nem termelő. Ez belső feszültséget is teremt, most tervezük a szükséges intézkedéseket.

— *Az említett feszültség mi-ben nyilvánult meg?*

— Eleinte csak terjedt a rossz hangulat, végül fórumokon is előkerült a probléma. Megítélésem szerint a panasz jogos, mindenképpen orvosolni kell.

— *Ha jól sejtem, a nem termelő állomány csökkentése lenne a megoldás...*

— Igen, mi is ezt tervezzük, jelenleg éppen egy olyan csomagterven dolgozunk, amely ezt a gondot megoldaná.

— *Bocsátottak már el valakit?*

— Még nem, de néhány dolgozót már áthelyeztünk termelő létszámba. Igaz, ezek általában egyedi esetek.

— *Mikorra várható a létszámcsoökkentés?*

— A félreverser szeretnénk elérni a szükséges arányokat. A probléma nagyon kényes, hiszen emberekről van szó. A többség érdeke azonban mindenképpen szükségessé teszi ezt a lépést.

— *Mekkora elbocsátásra lehet számítani?*

— Ezt sem tudom most megmondani, jelenleg vizsgáljuk az ügyet.

— *Az ideális arányok azt is jelentik, hogy aki marad, az jobban fog keresni?*

— Természetesen. Új bérendszert bevezetését is tervezzük. Jelenleg órabérben vannak fizikai dolgozóink, ehhez járult az ösztönző bér, amit nem megfelelő elgondolás szerint fizettek. Idén 30 százalékkal emeltük a béreket, de ez az „ösztönző” bér megszűnt, így tisztán 10 százalékkal kapnak többet dolgozóink. Terveink szerint a jövőben a végzett munka szerint alakuló alapórabért fizetnek, és ehhez adódna hozzá a teljesítménytől függő ösztönző bér, mely éves szinten 30 százaléka körül mozogna.

— *Mit tesznek azért, hogy legyen elegendő munka?*

— Már minden szervnek írtunk, és ajánlatokat tettünk, ahol csak lehetett. Versenytárgyalásokon indulunk, egy nagyvállalattal közösen elvállalnánk az István telefonközpont megépítését. Azért együtt,

mert mi egyedül nem birkoznánk meg ekkora feladattal. Nagyon bízom abban, hogy azonos feltételek esetén a távközlési és a postai vállalatok nekünk adják majd a megbízásokat.

— *A versenyképességben fontos az alacsony ár. Milyen intézkedésekkel próbálják csökkenteni a költségeiket?*

— Eddig 2 személygépkocsit és 5 teherautót mondtunk le a Posta Járműtelepénél, a szállítást napi fuvarosokkal lényegesen olcsóbban oldjuk meg. A telephely telefonjait 3 kivétellel kizárattam a távhívásból. Nem túl népszerű ez az intézkedésem, de kényszerhelyzetben vagyunk.

— A legszigorúbb takarékoságra törekszünk, és a visszafogott költséggazdálkodás után próbálunk előre menekülni mostani helyzetünkkel. Ha sikerül eljutnunk egy reális pontra, akkor szeretnénk bővíteni a termelést, és növelni a fizikai dolgozók számát. Szeretném az egyes részlegeket önálló egységekké — üzletgákká — alakítani, így minden költség és bevétel ott jelentkezne, ahol megtermelődik. A nyereség jelentős része a jobb munkára és a takarékoságra ösztönözne.

— *Ön szerint milyen előnyei vannak a kft.-nek?*

— Az előnyöket egyelőre még csak keresem. Most a nehézségeket érzem. Leginkább azt, hogy milyen az átállás egy zárt, „nem számít, mennyibe kerül” rendszerből a piaci versenyre. Jelenleg nincsenek meg a szükséges feltételek, a piaci kapcsolatok kiépítéséhez idő kell. Nagyon sok múlik azon, hogy az együttműködési megállapodásban mit fogadnak el.

— *Optimista Ön?*

— Bízom abban, hogy megindul végre a távközlési fejlesztés, bár ebből egyelőre még semmi konkrétumot nem érzek. A mi speciális szaktudásunk iránti növekvő kereslet kisegíthet bennünket ebből a szorongatott helyzetből.

Mészáros Gábor

Tanácsok mindenkinek

Mit igyunk, ha megszomjazunk?

Nem könnyű arra tanácsot adni, ki milyen italt fogyasszon, hiszen ahány ember, annyiféle az igénye. Egy biztos: élvezetesebb italt a kellemes hőmérsékletű, ásványi sókat tartalmazó friss víz vagy gyógyvíz. Ám az idő „túllepott” ezen, és előtérbe került a különböző üdítőitalok, szörpök, nektárok, gyümölcslevek fogyasztása. Ma már a hideg vagy meleg citromos tea, a limonádé is felsorakozott a családok kedvenc italai közé. A szesz italok fokozatos drágulása szintén növeli az üdítőitalok iránti érdeklődést.

Az egészséges ember szervezete naponta általában egymásfél liter folyadékot igényel. Nem mindegy azonban, hogy mivel oltjuk a szomjunkt. A háziasszonynak ajánlatos nagyobb gondot fordítani a család italának helyes kiválasztására (természetesen az alkoholmentes folyadékokra gondolunk). A szervezet szempontjából az üdítőitalokkal szemben egyik legfontosabb igény a gazdag vitamintartalom, ezen belül is a C-vitamin, különösen a téli — tavaszi hónapokban.

Különös gondot kell fordítani a folyadék jó minőségére egyes betegeknek, magas láz esetén, és a csecsemők, kisgyermek, idősebbek fokozott vitamin-szükségletére. Az érrendszeri, az epe- és májbetegeknek, székrekedésben szenvedőknek, valamint a vastagbélpanaszokkal küzdő betegeknek a rostokban gazdag gyümölcsitalok fogyasztását javasoljuk (rostos grapefruit, szilva, őszibarack, narancs, sárgarépa, sütőtök, alma, paradicsom- és sárgabaracklé).

Az élelmiszer-ipari szakemberek — felismerve a jelentkező nagy igényt — sokféle újdonsággal lepik meg a vásárlókat. A nagy üdítőital-vásárlókra utal, egy a legutóbbi üdítőital-versenyre mintegy háromszáz forgalomban levő gyümölcs- és zöldség-alapanyagú nektárt és italt neveztek be. A nemes versengés végső győztese a fogyasztó, mert mind jobb, hatásosabb gyümölcsitalokat vásárolhat. A fogyókúrázók is örülnek a nagy választék-

nak, mert a rostos gyümölcslevek és gyümölcsnektárok — esetenként — még egy-egy étkezést is pótolhatnak.

A diéta — az „egészségügyi mankó” szerepét tölti be. Ezért a beteg, ha diétára van szorítva, kizárólag diétás szörpöt vásároljon. Így nem kell lemondania az italokban levő értékes vitaminok, ásványi anyagok egészségjavító hatásáról, élvezeti értékéről.

Az italok italairól

Ejtsünk arról is szót, hogy a gyógynövényekből készült italok fokozottan erősítik a szervezet betegségekkel szembeni védekezőerejét, elősegítik egészségének megtartását, nyugtatják a napjainkban olyan nagyon igénybe vett idegrendszert. A szörpöket a készítésükhöz felhasznált gyógynövénykivonatokat és növényi magvak eddig ismert hatásai alapján nemcsak az idősebb kori nemi problémák, pszichikai eredetű gátlásosság, idegfáradtság, rossz közérzet, sok dohányzás, kimerültség, túlhajszolt élettempó esetén javasolják, hanem a fiataloknak, sportolóknak is. A gyógynövénysszörp frissítő, élénkítő hatása kedvezően hat a szervezetre s az idegrendszerre, növeli a figyelemösszpontosító képességet, C-vitamin-tartalma elűzi a fáradtságot, növeli a teljesítményt, frissíti az elfáradt szervezetet. Mesterséges színezéket és tartósítószer nem tartalmaz. Ez is fontos szempont. Éppen ezért kisgyermekeknek is nyugodtan adhatjuk, de előbb beszéljük meg a gyermekorvossal.

Végül is mit igyunk?

Összetett hatásánál fogva elsősorban gyógynövénysszörpöt. Nagyon ajánlható a citromos vagy tejes, természetes gyümölcsleves, paradicsomlé, csipkebogyótea, tej, ásványvíz, limonádé, gyümölcs-alapanyagú üdítő, és nagyon jól oltja a szomjúságot a friss csapvíz! Erről se feledkezzünk meg! ...

Fási Katalin



Ezt látjuk a 4-es villamos megállójából



A postásbűfé — belülről



**POSTÁS
MŰVELŐDÉSI
HÁZ**
Szeged,
József Attila sgt. 43.

Nyitva tartás:
hétfőtől szombatig
14.00—21.00 óráig
vasárnap
09.00—12.00 óráig

*

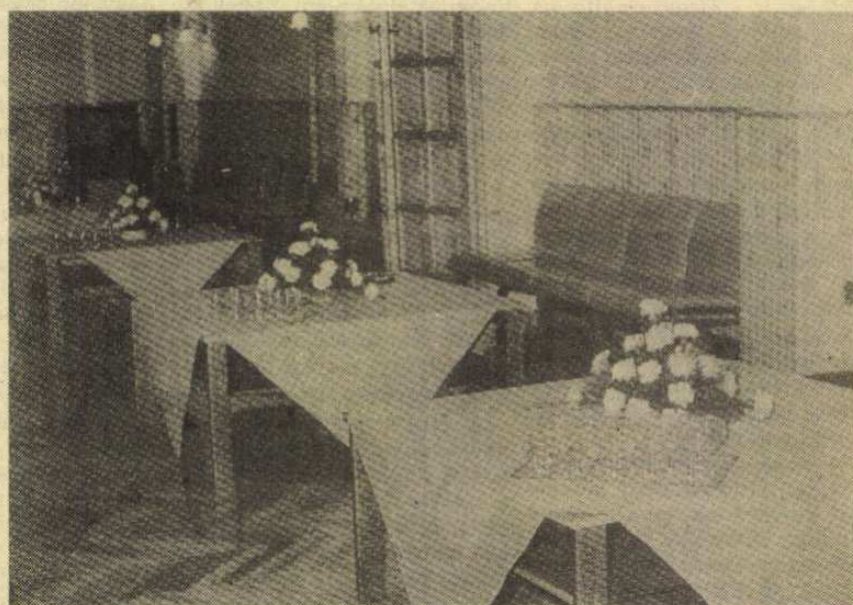
A falatozó-bűfé
igényes kiszolgálással
várja látogatóit

*

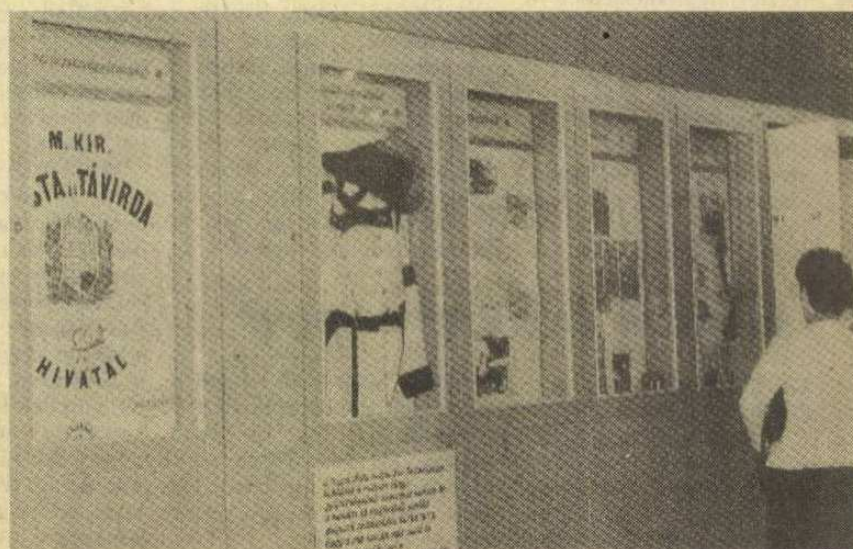
Szombat délután
és vasárnap délelőtt
pingpongozási lehetőség
a pincehelyiségben

*

Zenés torna hölgyeknek
hétfőn és csütörtökön 16.15-től



A társalgó



Az előtérben posta- és távközlés-történeti kiállítás

Saját maguk döntenek

Hogyan tudott fennmaradni a TIG ifjúsági klubja?



Emlékszem még arra az időszakra — valamikor a hetvenes évek elején —, amikor heteriként alakult egy-egy pinceklub. Budapesten és az ország szélén-ben-hosszában takarították a fiatalok a házak lomos, szénporos pincéit. Majd pár hét múlva, saját ízlésük szerint berendezve a termeket, már ropta is a táncot az ifjúság a beatzenére.

Az eltelt húsz esztendő alatt sok minden megváltozott. Az ifjúsági klubok jelentős része megszűnt. Az akkori korosztály 35–40-es éveit tapossa, és legfeljebb nosztalgia-összejöveteleken emlékeznek a régi szép időkre. Van azonban egy ifjúsági klub — a Budapesti Távbeszélő Igazgatóság —, amely 1974 óta folyamatosan működik.

Baksa Lászlóval, aki nyolc éve a klub vezetője, megegyezünk, hogy a történelmet ne emlegessük, inkább beszéljünk a közelmúltról.

Mindig arra törekedtünk a vezetőséggel, hogy a szórakoztató programok mellett, tartalmas műsorokat mutassunk be a tagság igényeinek megfelelően. Egészen az elmúlt évig hetente három alkalommal voltunk nyitva. Kedden játékkaszinó működött, a „Csütörtök esti beszélgetések” című sorozatunkba olyan személyiségeket hívtunk meg kötetlen jellegű eszmecsere, akik akkor érdekesek voltak számunkra. Többek között vendégeink voltak Mester Ákos, Baló György, Mizsér Attila, Növényi Norbert.

Vetélkedőinken a játékos feladatok mellett a művészetek és a sport is szerepelt. A legsikeresebb szellemi tréningek Kerényi Péter, Déri János, Molnár Dániel nevéhez fűződnek.

A péntek estéket a zene és a tánc jellemezte. A diszkózenétől merőben eltérő zenei és tánc-kultúra is érdekelt a közönséget. Nagysikerű karibi esteket tartottunk, de volt görög tánc-házunk, továbbá indiai estünk is. Műsorainkban felléptek neves humoristák, mint például Nagy Bandó András, a Markos-Nádas duó, Ithos József, Boncz Géza, a Defekt duó és még sorolhatnám a bűvészeket, táncosnőket stb. Klubtagságunknak több alkalommal szerveztünk kirándulásokat. Országjáró útjaink során jártunk Galyatetőn, megismerkedtünk Eger, Szeged, Miskolc, Aggtelek, Pécs és ezek környékének nevezetességeivel.

Hétfői és szerdai napokon a TIG-hez tartozó üzemeknek voltak rendezvényeik. Kérésükre programokat is szerveztünk. Nagy bánatunkra a zenés rendezvényeket abba kellett hagyni. A ház egyik lakója feljelentett bennünket, mert szerintem túl hangosak voltunk. Én remélem, hogy nemsokára új helyre költözünk, és akkor semmi sem korlátoz bennünket a programok szervezésében.

Miközben Baksa Lacival beszélgettünk, azt látom, hogy egymás után érkeznek a klubba a fiatalok. Érdeklődésemre, hogy kik ők, válaszol azt kapom, a Romania Libera tagjai. Leülök köztük és Emil Iovanescuhoz — a szervezet Budapesti elnöke — azzal a kérdéssel fordulok, hogyan kerültek kapcsolatba a TIG ifjúsági klubjával?

— 1988 őszétől járunk ide. Az egyik tagunk a Budapesti Távbeszélő Igazgatóságon dolgozott, és találkozott Baksa Lacival. Elmondta neki, hogy a mi szervezetünk keres egy állandó helyet, ahol a tagjaink hetente találkozhatnak. Laci és a Távbeszélő Igazgatóság is igen segítőkész volt. Azóta mindenféle térítési díj nélkül rendelkezésünkre áll ez a klub. Először hetente kétszer, mostanában már csak egyszer találkozunk itt.

— Nagyon sokat jelent nekünk ez a lehetőség. Korábban jobb híján a Fórum Szálló előtti téren találkoztunk. Nekünk azonban egy biztos helyre volt szükségünk. Úgy érzem, ezt megtaláltuk. Ebben is a magyarok segítettek nekünk.

— Miről beszélnek, mivel foglalkoznak ezeken a találkozókon?

— Segítünk a tagjainknak munkát, szállást találni. Felhívásokat fogalmazunk meg. Amikor szükség volt rá, gyógyszereket, segélyeket osztottunk.

— Amikor ideültem, éppen egy „nyílt levelet” fogalmaztak közösen az Erdélyi Magyarok Ifjúsági Körével.

— Igen. A nyilatkozatot közösen adjuk ki és juttatjuk el a román kormányhoz és a különböző újságokhoz.

— Úgy hallottam, hogy a marosvásárhelyi események idején a helyszínen volt.

— Szemtanúja voltam a történeteknek. Ami ott történt, az döbbenetes. Elképesztő volt látni, hogy a vasgárdista indulók harsogása és a szónoklatok mennyire tudják fanatizálni a tömeget. Amikor valaki elordította magát a tömegben, hogy mindenki térdeljen le, az én lábaim nem akartak engedelmessékedni.



— Eszembe jutott, hogy mi itt Magyarországon nyugodtan lengethetjük a román zászlót, a határon túl pedig verik le a magyar feliratokat és bántalmaznak azokat, akik magyarul szólnak meg. Nagyon szomorú vagyok ezért.

— Ha teljesülhetne három kívánsága, melyek lennének azok?

— Béke legyen a magyarok és a románok között! Romániában minden polgár büszke legyen arra, hogy román állampolgár! A mi országunk is bejusson Európába! Ahogy a többiekhez fordulok, úgy szaporodnak a sokszor három kívánságok. Mint például azé a hölgyé is, aki laborasszisztensként dolgozik, és azt mondja:

— Legyen kulturális egyenlőség! Az egyetemeken azonos elbírálás és körülmények legyenek! Meglegyenek az alapvető jogai a nőknek is; töröljék el az abortusztörvényt!

Estébe nyúló beszélgetésünk során, bizony, még sok-sok észrevétel, probléma elhangzik. Így az is, hogy minél előbb rendeznie kellene a kormánynak az ő sorsukat. Itt-tartózkodásuk alatt a státusukat, vagy ha valamelyikük más országban szeretne letelepedni, ezt segítsék elő!

Szeretném, ha ezek nem csak kívánságok maradnának.

Hazafelé ballagva és koptatva az esti-pesti aszfaltot, gondolatok kavarnak bennem. Többek között az is, mi a titka ennek a kis ifjúsági klubnak, amely 16 éve már folyamatosan működik. Lehet, hogy az, hogy ők mindig tudtak időszereket lenni.

Amikor a fiatalok pinceklubot akartak, akkor az volt. Amikor a videoörület kitört, az is volt. Amikor pedig Emberek — így, nagybetűvel — függetlenül a nemzetiségüktől, bajban voltak, ők segítettek. Nem vártak a nagypolitika döntéseire. Döntöttek saját maguk.

Ők már letették a nagy házhoz a kis téglájukat, amelyet jó lenne minél előbb felépíteni.

Tánczos Sándor

Megélénkült a fotósélet a Postás Művelődési Központban

Intézményünk művészeti körei az átmeneti időszakban — az épület rekonstrukciós átalakítása miatt — különböző bérle-ményekben, postásintézményekben kénytelenek működni. Így a korábban is sikeresen működő Postás Fotóklub is kiköltözésre kényszerült volna, de ebbe sem a tagság, sem a kör vezetője nem egyezett bele, inkább az időleges megszüntetés mellett szavaztak. Miután intézményünk valamennyi körét sikerült átmentenünk, 1989 őszén hozzáálltunk a fotóklub újraszervezéséhez, melynek eredményeként 12 fővel, többségében postás dolgozókkal indíthattuk el a kör tevékenységét. Az új kör vezetője Surján Éva, az Ofotért szakoktatója „A” kategóriás vezetői képesítéssel, rendkívül szakszerűen és lelkesen irányítja a munkát. A Posta Oktatási Központja nemcsak az összejöveteleknek adott helyet, a kör laborálási lehetőségét is kapott.

A klubtagság összetétele igen heterogén. A fotózás mellett igen sokoldalú képességekkel rendelkezik, vannak, akik a képzőművészetben, zenében, irodalomban, építészetben, kirándulásszervezésben, természetjárásban tájékozottak. Ez a tény már önmagában is garantálja a kör tevékenységi körének széles és változatos skáláját, amely biztosan épülhet a tagság javaslataira, öntevékenységére.

Így szervezte meg egyik klubtagunk a Városszépítő Egyesület tagjaként, azt a tabáni fotósétát, amelynek során megadott épületekről készítenek felvételeket, majd a jól sikerült képekkel segítséget nyújtottak az egyesület dokumentációs munkájához.

Egy másik klubtag javaslatára januárban hétvégi fotókirándulást szerveztek Mátraházára, ahol még jobban összekovácsolódott a társaság, és néhány szép kép született a deres tájról és a növényekről.

A tervek között szerepel egy váci kirándulás, ahol a fotómúzeum megtekintése és városnézés mellett szakmai találkozót is szerveznek a Dunakanyar Fotóklubbal. A későbbiekben számos kirándulás, természetjárás szerepel a programban, amely megannyi lehetőséget nyújt a fotózásra. A szakmai tapasztalatszerzésen kívül közös szórakozási lehetőségeket is teremtettek maguknak, mint például az évbúcsúztató klubest vagy a postás farsangi bál, ahol vállalták a műsor dokumentálását.

A foglalkozásokon időnként egy-egy tag bemutatja képeit, diáit, diaporámáját, amit közösen bírálnak el. Színesdia-pályázatunkra hatan pályáztak, közülük Balla Gábor, Dörics István és Gogolyák Erzsébet díjat nyert képeivel.

Összel a fotóklub tagjainak toborzása céljából hirdettük meg kezdő fotósok számára alapfokú fotótanfolyamunkat, mely két részből állt. Az első rész „A fényképezőgép használata” a fotózás elméleti alapismereteivel, a különböző gépekkel és azok működésével, a helyes felvételtechnikával ismertette meg a résztvevőket. A tanfolyam vezetője Borovszky Emese, az Ofotért szakoktatója, nagy gyakorlattal, jól felkészülten, közvetlen hangnemben adta át tudását, tapasztalatait a hallgatóságnak. Az első rész eredményességét bizonyította, hogy sikerült néhány tanfolyamot megnyernünk a fotóklubba. Emellett gyakorlott fotósok számára is tudott hasznos szakmai tanácsokkal szolgálni. A tanfolyam második részére 1990 tavaszán került sor „A laborálás technikája” címmel, amelyen a gyakorlati oktatás keretében a filmek előhívásával, nagyításával kapcsolatos labortechnika fortélyait ismerhették meg az érdeklődők. Ez a rész a fotóklub keretén belül működött, és a

tanfolyam vezetője Surján Éva volt, aki így a tagság technikai továbbképzését is elősegítette. Sajnos, kevesen vették igénybe a postás dolgozók közül a jutányos árú szolgáltatásunkat. A továbbiakban egy-egy fotótörténeti vagy fotóesztétikai előadásra kerül sor meghívott előadókkal. Ezek a tagság vizuális esztétikai neveléséhez járulnak hozzá. Közben a kör vezetője megismerteti a kör tagjait a legújabb nyersanyagokkal, technikákkal. Szeretettel várják és fogadják — akár alkalmanként is — mindazokat a fotózás iránt érdeklődő postás dolgozókat, akik szívesen hallgatnának előadásokat, vagy részt vennének kirándulásaikon.

A fotózás iránti érdeklődés felkeltése végett hirdettük meg a „Fényképezőgép postáskézben '90” színesdia-pályázatunkat is, melynek legfőbb célja a nemes versengésen és a tehetséges postás fotósok felfedezésén túl az amatőr művészeti mozgalom támogatása volt. Az 1989 őszén a programfüzetben, szórólapokon és a Postás Dolgozóban közzétett pályázatunk tematikája kötetlen volt, minden pályázó 10 diapozitívtól adhatott

Bár színes dia esetében nagyon nehéz ezt a kreativitást kivitelezni — különösen amatőr szinten — mindenképpen meg lehet keresni azt a nézőpontot, amely a leginkább kifejezi a kép mondanivalóját. Ilyen szempontból kiemelkedően szépnek találták Kostály Éva és Balla Gábor képét.

Az ünnepélyes díjkiosztás során 8 díjazottnak az okleveleken kívül több mint 10 000 forint értékű vásárlási utalványt osztott ki a zsűri. A díjazottak sorrendben a következők:

Megosztott kollekciódíjat nyert: Szabó Miklós tanár (Puskás Tivadar Híradástechnikai Szakközépiskola) a Római arcok, Napfényben és a Ritmus című képeiért és Kun István (Bp. 4-es postahivatal) a Modern belső udvar és a Niagara című képeiért. I. díjas lett: Nagy László (70-es postahivatal) Bern csipkái című képe, II. díjas: Balla Gábor (Postás Fotóklub) Piros árvácska című képe és Kostály Éva (Budapest Vidéki Postaigazgatóság) Boszorkánok kotyvaléka című képe. III. díjas pedig Dorics István (Budapesti Kábeltelevízió Üzem), valamint Sági Edit (Helyközi



Ökrös Gergely: Zúzmara

be, amelyen belül 1-2 sorozatot és elfogadtunk. 1990 januárjáig 18 postászerv 24 pályázója 300 képpel nevezett be a versenybe.

Az előzsűrízésen 24 alkotó 67 diaképet találtak méltónak a nyilvános bemutatásra. A pályázók többsége a nagy postaszervek, igazgatóságok (MPV, Bp. Ig., BUVIG, PRMIG, HPI, HTI, PKI) dolgozóiból tevődött össze, de postahivatalokból, távbeszélő-üzemekből, oktatási és kulturális intézményekből is számos jelentkező akadt, akik közül a legtöbb díjazott került ki.

Az előzsűrin elfogadott dianyag nyilvános bemutatására és zsűrízésére február 28-án került sor az Építők Klubjában. Az ünnepélyes eredményhirdetés előtt a zsűri elnöke értékelte a pályázat egészét. A bemutatott anyag színvonalát közepesnek minősítette, közte néhány kiemelkedően jó képpel. A nyári kirándulások, utazások, koncertek vizuális élményeit megörökítő, látványos tájképeken, városképeken és természeti közelképeken túlmutató, kreativitást tükröző, egyéni látásmódú képeket értékelte jónak a zsűri.

Távbeszélő Igazgatóság) és Gogolyák Erzsébet (Távbeszélő Oktatási Központ) egy-egy képe.

A pályázat beváltotta a hozzá fűzött reményeket, hiszen az alkotók között sok tehetséges, fiatal fotóst sikerült felfedeznünk, akik így bemutatkozási lehetőséget kaptak. A bemutatón való szereplésük már önmagában sikerélményt jelentett számukra, s némelyikükben talán sikerült az érdeklődést felkelteni az alkotó jellegű fényképezés iránt. Szeretnénk, ha közülük minél többen bekapcsolódnának a fotóklub tevékenységébe.

Reméljük, intézményünkben a fotósélet fellendülése nemcsak szalmalángszerű fellobbanás, hanem egy folyamat kezdete, amelynek során egyre bővül a postás dolgozók körében azoknak a tábora, akik érdeklődnek a vizuális művészetek ezen ága iránt is. Ezt a célt szolgálja a jövő évadra tervezett s a videotechnikát, a műsorkészítés fogásait megismertető tanfolyam is a postán belül, amelyben feltétlenül számíthatunk részvételükre!

Teknős Erzsébet



Nemzetközi tornaverseny

Március 21—22-én a Budapest Sportsarnokban rendezték meg a II. nemzetközi női torna kupaversenyt a PSE tornaszakosztályának kezdeményezésére.

A résztvevők között szerepelt az NDK-beli TSC Berlin, a Geneve—Artistique (Svájc), a West—Berlin Turnerbund (NSZK) és a Luxemburgi Tornaszövetség válogatott csapata. A sportolók mellett a tornaszövetségek elnökei is eljöttek hazánkba. A meghívottak közül Svédország az utolsó pillanatban lemondta részvételét.

A csapatok március 19-én érkeztek Budapestre. A verseny előtti napokon délelőtt edzettek, délután — pihenésként — városnéző sétát tettek.

A Postás Nemzetközi Női Tornakupa megnyitója március 21-én a versenyek színhelyén, a Budapest Tornacsarnokban volt.

Bottyán János, a PSE elnöke köszöntötte a verseny valamennyi résztvevőjét. Mint mondta, az egyesület nagy szeretettel és örömmel készült az adott otthont e rendezvénynek, mellyel viszonzni tudják az elmúlt évek meghívásait. Elmondta, hogy a találkozó a versenyzés mellett a sportolók, a nemzetek közötti kapcsolatok erősödését is szolgálja.

A verseny első napján a csapatversenyek mellett zajlottak le a felnőtt és ifjúsági egyéni összetett versenyek. A második napon a szerenkénti döntő következett.

Első napi eredmények: Csapatban: 1. Postás SE 152,7, 2. TSC Berlin 148,7, 3. Geneve—Artistique 141,75.

Felnőtt egyéni összetett: 1. Csisztu Zsuzsa és Ladányi

Andrea 38,25, 3. Szilágyi Beáta 37,75.

Második nap: Ugrás: 1. Gevit (NDK-beli) 9,775, 2. Szilágyi 9,625, 3. Ladányi 9,6.

Felemáskorlát: Csisztu 9,8, 2. Krüger (NDK-beli) és Szilágyi 9,55.

Gerenda: 1. Csisztu 9,525, 2. Ladányi 9,5, 3. Krüger (NDK-beli) 9,3.

Talaj: Krüger (NDK-beli) 9,65, 2. Csisztu 9,525, 3. Gevit (NDK-beli) és Ladányi 9,5.

Az izgalmakban bővelkedő versenysorozatot a résztvevők tiszteletére rendezett fogadás zárta. Majd még két hangulatos program várt a tornászlanysokra: kirándulás a Duna-kanyarba, valamint nógrádi körutazás.

F. I. Molnár Andrea lett a junior egyéni győztes



A Postás SE első helyezett csapata

1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	11	
12							13					
14						15	16					
					17		18					
19	20	21		22			23		24	25		
	26		27				28		29			
30					31		32				33	
34					35		36			37		
38		39		40			41		42			
		43	44				45		46			
47	48						49				50	
51			52		53		54				55	
56		57		58		59				60		
61			62		63				64			
65									66			

Deák Ferenc mondta a ki-egyező előtt: „Mindent kockáztathatunk a hazáért, de...” A folytatás — ami beküldendő — a vízszintes 1. és a függőleges 30. alatt van.

VÍZSZINTES

1. Az idézet első része. 12. Egy Károly király. 13. Város Szlovákiában. 14. Ilyen kiképzés is van. 16. Egyik heti folyóiratunk. 17. Edény. 19. Idegen igen. 22. Neves színművész volt (Gyula). 24. Szláv három. 26. Az élet befejezése. 28. Hóbort. 30. Jó a kedve. 32. Augusztus 4-i ünnepelt becézve. 34. Latin kötőszó. 35. Betegség. 37. Állati lakhely. 38. Libával kapcsolatos ige (ford.). 40. Kert is, étel is van ilyen. 42. Illetve (röv.). 43. Az első között. 45. Európai főváros. 47. Eső. 49. ... vet (megállít). 51. Argon. 52. Gázlómadár. 54. Vátesz. 55. Numero. 56. Budai közlekedési csomópont névbetű. 58. Régimódi kocsi. 60. Szám. 61. Statisztikához szükséges. 63. Viziállat. 64. Pénzváró játék. 65. Tennivaló. 66. Ivóhelyek.

férfikabát. 5. Jegyzé (ford.). 6. A múlt idő jele. 7. Mesehős. 8. Vezeték. 9. Hangjegy (rég.). 10. Mozdulatlan. 11. Főzne — részlet! 15. Építmény. 17. Hátról segít. 18. Kacat. 20. Romlatlan. 21. Mar. 22. Akadály. 23. Vízinnövény. 24. Hasznos föld. 25. Kifoszt. 27. Pénznem Európában. 29. Idegen tagadás. 30. Az idézet második része. 31. Sebet fertőtlenít. 33. Ilyenek a virágok. 35. Állati hím. 36. Nincs szabadsága. 39. Szakít. 40. Madár. 41. A rokonsághoz tartozik. 42. Jelez. 44. Függ. 46. Ez is egy fa. 48. Zúduló. 50. Tévábemondó. 53. A függőleges 21. teszi. 54. Templomáról híres. 57. Sokféle étel készül belőle. 59. Szélesre nyit. 60. Szövetkezeti szerv. 62. Állóvíz. 64. Repülőgép betűjele.

— Bánhidi —

Beküldési határidő: május 10.

Előző rejtvényünk helyes megfejtése: Aki egyedül unatkozik, az a társaságban unatkozik. Könyvtalványt nyertek: Dénes Ilona (Szombathely), Koncics László (Nárai), Székely Albertné (Szécsény), Wachter Mónika (Nova).

FÜGGŐLEGES

1. Neves költőnk. 2. Szoknya-dísz. 3. Lé is van ilyen. 4. Rövid

Tömegsportesemények Március 15. tiszteletére rendezett emlékversenyek

Asztalitenisz: meghívásos férfi és női tízek versenyt rendezett a társadalmi bizottság. A PSE asztalitenisz-csarnokában zajlottak a színvonalas mérkőzések. A verseny során Juhász László (Bp. 114) ütője eltört, pedig ekkor még fontos mérkőzései voltak hátra. Török Ferenc (Lipót Távbeszélő Üzem) igen sportszerűen kölcsönadta egyik ütőjét sporttársának. Juhász László a kölcsönkapott ütővel olyan eredményt ért el, amely kihatással volt Török Ferenc eredményére is, aki így „csak” második lett.

Eredmények:

Nők: 1. Klein (Schneller) Katalin (TIG NYITÜ), 2. Vass Pálné (TIG Óbuda Tb. Úz.), 3. Kocsner Lászlóné (Szociális El-látó Kft.).

Férfiak: 1. Nagy Ferenc (Comex Kft.), 2. Török Ferenc (Lipót Távbeszélő Üzem), 3. Horváth Róbert (Comex Kft.).

Sakk: A Budapest 62-es postahivatal adott otthont a férfi-női egyéni és csapatversenynek, amely az utóbbi évek legnagyobb létszámot — negyven fő — megmozgató eseménye volt ebben a sportágban. Érdekes színfoltja volt a versenynek a Puskás Tivadar Híradástechnikai Szakközépiskola fiataljainak részvétele, akik fiatalos lendülettel és eredményesen szerepeltek.

Eredmények:

Női egyéni: 1. Pataki Mónika (HTI), 2. Hazi Hédi (HTI), 3. dr. Szidonné P. Mária (HTI).

Férfi egyéni: 1. Bokros István (Járműtelep), 2. Debnár Zsolt (Puskás), 3. Soós Péter (TIG).

Női csapat: 1. Helyközi Távbeszélő Igazgatóság (Pataki, dr.

Szidonné), 2. Helyközi Távbeszélő Igazgatóság (Házi, Hegy-né), 3. Posta Tervező Kft. (dr. Sisáné, Szlobodnyik).

Férfi csapat: 1. Budapesti Távbeszélő Igazgatóság (Lázár, Vörös), 2. Első Magyar Telefon Kft. (dr. Légmán, Kádár), 3. Posta Járműtelep (Bokros, Szirák).

Teke: Idén először rendeztek csapatversenyt a Magyar Posta budapesti jogutód szervezetei részére. A meghívottak közül 5 női és 8 férfi csapat jelent meg. Két-két 3 fős csapat játszott egyszerre a 6 sávos pályán. A jó hangulatú versenyen sportszerű küzdelem alakult ki.

Eredmények:

Nők: 1. Budapesti Távbeszélő Igazgatóság (Nagyné, Horváthné, Szakál) 968 fa, 2. Hírlap- és Postaszállítási Igazgatóság (Kucsera, Nagyné, Székelyné) 820 fa, 3. Helyközi Távbeszélő Igazgatóság (Baloghné, Kissné, Kötél) 810 fa.

Férfiak: 1. Budapesti Igazgatóság (Csomor, Szanyi, Vargac) 1113 fa, 2. Magyar Műsorszállító Vállalat (Hazai, Molnár, Vámos) 1064 fa, 3. Budapesti Távbeszélő Igazgatóság (Bobay, Derekas, Néhre) 1056 fa.

*

Június 9-én, szombaton lesz a természetbarátok I. teljesítménytúrája (nem verseny), a Velencei-ármájában. A 23 kilométeres útvonalon 8 ellenőrző állomást kell érinteni, 6 óra alatt. Aki színtidőn belül, az ellenőrző pontokon kapott igazolásokkal célba ér, emléklapot kap.

Nevezési határidő: május 31.

— f. i. —

Postásvonat: Sárospatak, május 26.

Mai párharcoktól hangos világunkban, a hatalmi rendszerek fölötti egyetemes kultúrájáról és szellemiségéről is híres történelmi diákvárosba, Sárospatakra indítjuk különvonatunkat május 26-án.

A város a Bodrog két partján terül el, a Zempléni-hegység egyik nagy medencéjében. A város nevének eredetét több-felé kutatják. Ősi neve Retelpatak volt. Retelnék neveztek azt a vitézt, akinek Árpád vezér itt földet adott, s aki ezen a helyen várost is építtetett. A sáros szócsonka a Bodrog és a Ronyv-patak közötti városrésze utal.

Kevés olyan műemlékünk van, mely oly jelentős történelmi esemény színhelye, mint a sárospataki vár. Láttá a vár az országépítő IV. Bélának és fiának a harcait. Végvárnak erősítették. Itt zajlottak a reformáció első harcai, innen indult el I. Rákóczi György, hogy erdélyi fejedelmeként megkísérelje Magyarországot felszabadítását az osztrák elnyomás alól. Falai között voltak a Bocskai-féle felkelés harcosai. Itt tartották tanácskozásait a Wesselényi-összeesküvés főurai, e tájról indultak ki Tokaji Ferenc és Esze Tamás népi mozgalmak, melyek végül is II. Rákóczi Ferenc szabadságharcának kirobbanásába torkolltak. Láttá a vár a Vezérlő Fejedelmet, körének főúri áruját.

A vár ma helyreállítva, műemléként őrzi a letűnt századok emlékeit.

Sárospatak másik nagy büszkesége a kollégium, melyet Perényi Péter alapított 1531-ben. A jellegzetes kollégiumi életforma a XVI. században alakult ki. A diákautonómiát, a fegyelmi szervezetet az alapítók és a fenntartók által jóváhagyott tör-

vények szabályozták. Magas színvonalú oktatás folyt a kollégiumban, a tudomány csaknem minden ágát művelték. Fénykorát Lórántffy Zsuzsanna idejében érte el a kollégium. Ekkor hívták Patakra az Európa-hírű cseh humanistát és tudóst, Comenius Amos Jánost. Ő nagymértékben fejlesztette a kollégium könyvtárát, megindította a tankönyvkiadást, és bevezette a szemléltető tanító módszert.

Lórántffy Zsuzsanna halála után szomorú évek következtek. A katolikus Báthory Zsófia megvonta a támogatást a református kollégiumtól. A kollégium vándorútra kényszerült. Kenézlőn és Debrecenen keresztül jutottak el Gyulafehérvárra. Csak két évtized után tértek vissza Patakra. Később a Thököly-féle felkelés leverése után kényszerült a kollégium vándorútra, előbb Göncön, majd Kassán tartották az előadásokat.

1703-ban tértek vissza Patakra. Ez időtől fogva meg-megújuló zaklatások mellett folyamatosan működött a kollégium. Sok, később nagy hírnévre szert tett diák nevelkedett itt, például: Bessenyei György, Kazinczy Ferenc, Csokonai Vitéz Mihály, Fáy András, Kossuth Lajos, Szemere Bertalan, Tompa Mihály, Gárdonyi Géza, Móricz Zsigmond.

*

Kirándulásunkra a szakszer-vezeti bizalmiakkal, bizottsá-goknál lehet jelentkezni május 4-ig. Költségek: postás dolgo-zóknak és családtagnak 210 forint. Nem postás vendégek-nek 276 forint. 4—10 éves gye-rekeknek 140 forint.

— gr —



Valami itt megváltozott ősz óta

Kis László felvétele

POSTÁS DOLGOZÓ
A Postások Szakszervezetének lapja
Szerkesztőség: Budapest XIV., Cházár András u. 13.
Postacím: Budapest, Postafiók 14. 1406
MNB 218-98330-4116
Felelős szerkesztő: MEZŐFI LÁSZLÓ
Telefon: 142-8777
Kiadja a Népszava Kiadó Vállalat
Budapest VII., Rákóczi út 54. Telefon: 122-4810
Levél-cím: Budapest, Postafiók 32. 1964
Felelős kiadó: KISS JENŐ vezérigazgató
Előfizetési díj egy évre: 36 Ft
90—1008. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: DR. CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató
ISSN 0230—3701

1 2 4 8 16 * * *